oameni
mihai mateiu

mihai mateiu

oameni

PROZĂ SCURTĂ

casa de pariuri literare
2011

© 2011 casa de pariuri literare
© copertă realizată de Radu Manelici (Faber Studio)

seria Proză | colecţia Minutar

www.cdpl.ro
editura@cdpl.ro
tel.: 021.2607596; 0741.587259; 0726.407349
ISBN eBOOK: 978-606-8342-32-0

editor: Cristian Cosma (un cristian)
producţie: Victor Jalbă-Şoimaru

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Mihai Mateiu

Născut în 1976 la Târgu-Mureş.

De 13 ani trăieşte în Cluj-Napoca. Pentru a reuşi asta, a făcut diverse munci: casier-încasator la o companie energetică, gestionar al unui magazin de panificaţie, muncitor într-un atelier de înrămare, librar, lipitor de afişe, coordonator de relaţii publice şi evenimente.

În 2003, ***Tribuna*** i-a publicat primele două povestiri. De atunci, textele lui au apărut în diverse reviste: ***Familia, Apostrof, Noua literatură, Tribuna, Magyar Napló, Helikon, EgoPHobia.*** Câteva proze scurte au ajuns în antologiile ***Az ev muforditasai 2008*** **(Magyar Napló, 2008)**, ***The Aesthetica Creative Works Annual 2009*** **(Aesthetica Magazine, 2009)**, ***Minimal*** **(Mirador, 2009)** şi ***Echinox*** **(Echinox, 2011).**

Are câţiva prieteni scriitori, dar nu aparţine vreunui grup literar.
Ţine mult la simplitate, la bunul simţ, la integritate.
E dependent de mişcare, de activitatea fizică.

mamei mele

aproape

tânărului zis Vrabie

Era devreme şi iarba încă udă de rouă, dar se simţea în aer căldura care-avea să vină peste câteva ore. O apucă grăbit pe cărarea din spatele blocului, drumul cel mai scurt spre canal. Strângea în mână o lansetă telescopică, un *DAM* vechi de un metru optzeci, echipată cu o mulinetă cam mare şi cu o lingură argintie, prinsă într-o agrafă cu vârtej – incredibilul cadou primit de la Kiss bácsi de ziua lui.

Împlinise de curând 12 ani şi în timpul verii era la fel de tuciuriu ca ţiganii din cartier – se obişnuise cu ei, cum se obişnuise şi cu blocurile fără ferestre în care trăiau, înnegrite de fumul focurilor pe care le aprindeau iarna în camere şi cu rufele colorate întinse pe sfori peste tot. Se mutase în cartier împreună cu maică-sa în urmă cu şase ani, după ce ai lui divorţaseră, în singurul bloc renovat de fabrica unde lucra ea. La început, îngrozită, nu-l lăsa să meargă singur nici până la magazin. Abia când începuse şcoala trebuise să-nveţe să se descurce pe cont propriu. Majoritatea colegilor lui erau ţigănuşi din cartier şi cu timpul ajunsese să le facă faţă, să nu se mai lase intimidat şi să riposteze. Luase bătaie de multe ori, într-un rând rămăsese fără ghiozdan şi pantofi, dar nu plânsese niciodată. Nu de faţă cu ei. În câţiva ani aluatul lui se schimbase, devenise la fel de dur ca al lor.

După ce urcă pe dig o luă în josul canalului, spre baraj. Prin cadrul unei ferestre, la etajul trei al celui mai apropiat bloc, se iţea capul unui cal. Ajunse lângă gardul depozitului de fier vechi şi culese din drum câteva pietre, pentru câinii care stăteau de obicei la poartă. De data asta nu erau acolo. Trecu podul peste canal şi se opri câteva clipe la capătul celuilalt, cel mare, ca să privească apa Mureşului bolborosind sub turbine.

Timp de aproape doi ani un bărbat locuise cu ei, apoi rămăseseră din nou singuri. Maică-sa îi lăsa dimineaţa pe masă sandvişurile pentru şcoală, iar la patru, când se întorcea de la serviciu, îi încălzea prânzul pregătit cu o zi înainte. Restul după-amiezii gătea, spăla şi făcea curăţenie, iar după ce termina se instala pe fotoliul din faţa televizorului şi se uita la seriale, fumând şi sorbind dintr-o cană mare cu cafea. Îl întreba de teme, dar nu-l verifica niciodată. Seara îl lăsa afară până târziu, să se joace cu prietenii pe care şi-i făcuse – mergeau pe terenul de fotbal din curtea şcolii, se ascundeau printre blocuri, vara făceau baie în canal. Învăţase de la ceilalţi să înoate şi să se scufunde ţinând ochii deschişi sub apă. Jucau prinsea şi oglinda, uneori aruncau în apă o monedă strălucitoare şi apoi se întreceau să o găsească printre pietrele de pe fund. De când mai crescuseră

mergeau şi la baraj – intrau sub cascade, se fugăreau pe dalele alunecoase şi prindeau peştişori cu tricourile înnodate.

Acolo îl întâlnise pe Kiss bácsi. Bătrânul purta întotdeauna cizme de cauciuc, pantaloni lungi şi pulover, oricât ar fi fost de cald. Pescuia în curentul de sub baraj şi într-un rând, când el se oferise să înoate şi să-i scoată cârligul agăţat de o creangă, îi zâmbise recunoscător. De atunci începuse să stea pe lângă el, iar bătrânul părea bucuros să aibă pe cine instrui: îl învăţase să lege cârligele, să pună momeala şi să ţină pluta în curent. Uneori îi aducea şi lui un băţ uşor, de bambus, cu care prinsese primii lui cleni. În schimb, el îl ajuta să caute râme, să prindă broscuţe şi să nu-şi mai lase monturile în crengile de pe fundul apei. La un an de când se cunoscuseră, de ziua lui, bătrânul îi dăruise una din lansetele sale.

Ajuns pe malul celălalt, o apucă tot în josul apei. Merse pe cărarea lată câteva sute de metri, apoi intră printre tufe şi începu să coboare malul abrupt, ţinându-se cu mâna liberă de crengi şi de smocurile tari de iarbă. Mai bâjbâi o vreme prin stufăriş, apoi găsi în sfârşit locul – apa era aici lină, doar mai la vale se agita iar peste un prag de bolovani. Desfăcu grăbit undiţa, aliniind inelele aşa cum îl învăţase Kiss bácsi, apoi reglă frâna mulinetei. Prima lansare nu-i reuşi, lingura zbură cu boltă şi căzu cu zgomot pe apă, la doar câţiva metri mai în faţă. O trase repede înapoi şi încercă din nou – de data asta reuşi s-o trimită razant, ca pe un proiectil, la o distanţă mult mai mare. Satisfăcut, începu să recupereze lent, amintindu-şi să ridice uneori vârful, închipuindu-şi un peştişor care încearcă să fugă, plimbându-l uşor în stânga şi în dreapta.

Era prima vară în care se gândise la şcoală. La Raluca de fapt. Cu un an în urmă, când apăruse la ei în clasă, li se păruse tuturor rătăcită acolo – arăta ca fetele de la şcolile din oraş, nu înjura şi învăţa toate lecţiile. În pauze vorbea doar cu fetele şi nu răspundea când băieţii strigau după ea. El avusese noroc şi în ultimul trimestru, când diriginta le schimbase din nou locurile, nimerise cu ea în bancă. La început îl tratase cu răceală, stând pe jumătate întoarsă cu spatele. Apoi uitase şi stătuse normal, iar el putuse să o privească cu coada ochiului cum scrie în caiet, strângându-şi buzele. Îi studiase atent mâinile cu unghii îngrijite, părul de culoarea mierii pieptănat lins şi puful auriu de pe tâmple.

Îi zâmbise pentru prima dată în ziua în care îşi scăpase stiloul, iar el i-l prinsese din zbor. Atunci observase şi că ochii ei nu erau negri, ci de un albastru foarte închis. În altă zi, când îşi uitase dinadins manualul acasă şi ea îl lăsase să se uite într-al ei, stătuse cel mai aproape de ea şi-i simţise mirosul părului. Puţin câte puţin, începuseră să vorbească. În ultima zi dinaintea vacanţei, ea îi spusese că va merge cu părinţii la mare – dintre

oamenii pe care-i cunoştea el, doar Kiss bácsi fusese o dată la mare, în tinereţe. De atunci se gândise la ea în fiecare seară, înainte să adoarmă. Până seara trecută.

Pe malul celălalt un bărbat trăsese o căruţă lângă apă, dând-o cu spatele şi strunind calul. Apoi începuse să încarce în ea nisip ud cu o lopată. Calul se mişca uneori încercând să ajungă la nişte smocuri de iarbă şi atunci omul striga la el. Era un cal mare şi roşu, cu vene umflate sub piele.

Cu o zi înainte fusese cu Vizi la canal şi jucaseră oglinda până se înserase. Îl văzuseră pe beţivul de Lajos întorcându-se de la pescuit şi când fugiseră să-l întrebe ce-a prins le arătase, în punga de plastic pe care-o ţinea în mână, o ştiucă mare. Apoi, chiar când se pregăteau să plece acasă, apăruseră fetele cu covorul şi hotărâseră să mai stea puţin. Erau trei ţigăncuşe, de aceeaşi vârstă cu ei. După ce întinseseră covorul pe jos aruncaseră apă peste el cu o găleată şi una dintre ele se apucase să-l frece cu o perie – stătea în genunchi şi ei, din apă, îi vedeau chiloţii. Celelalte îi observaseră că se uită, şuşotiseră ceva şi râseseră, apoi cea de pe covor îşi ridicase de tot rochia şi îşi băgase chiloţii în fund. Ochii i se lipiseră de fesele ei mici şi bombate, iar când Vizi se săturase şi ieşise din apă el se codise, strigându-i să-l aştepte. Până la urmă n-avusese încotro şi ieşise şi el, încercând să-şi ascundă slipul ridicat ca un cort. Când trecuse pe lângă covor, ele observaseră şi-ncepuseră să râdă.

— Arată-mi şi-ţi arăt pizda, îi strigase cea cu peria, iar el o luase la fugă după Vizi, cu pantalonii şi adidaşii în mâini, muşcat din spate de râsetele lor. Înainte de a adormi se gândise cum ar fi fost să accepte şi i se făcuse dintr-o dată foarte cald.

De câteva minute trăgea lingura prin apă fără să se mai uite la ea. Bărbatul de pe malul celălalt terminase de încărcat nisipul, se urcase în căruţă şi mânase calul pe drum. Îi privea îndepărtându-se când lingura ajunse la un metru de vârful lansetei şi săltă afară din apă. În urma ei, o ştiucă scoase capul încercând să o apuce, atingând-o doar, apoi se răsuci lovind apa cu coada şi se scufundă din nou. Îi văzuse limpede gura lată de o palmă, dinţii mărunţi şi ochii galbeni. Rămase uluit, cu gura căscată şi inima bubuindu-i înnebunită în piept.

înfrângerea

La fluierul final, tabela arată în continuare 2 – 0. Din boxe izbucneşte la volum maxim imnul gazdelor şi urletele entuziaste ale galeriei lor îl umplu de ură. Se îndreaptă spre ieşire împreună cu prietenii lui – sunt dezumflaţi, au feţele triste. Aşteaptă cu toţii în tăcere până li se dă voie să părăsească stadionul, apoi pornesc la pas în urma unei maşini cu girofarurile pornite. Nu cântă nimeni, se aud doar comentarii şi înjurături înfundate. La prima intersecţie rămân mai în urmă şi se despart de pluton, luând-o spre Belvedere. Ocolesc hotelul şi coboară şirul lung de trepte către Someş, apoi merg o vreme pe trotuarul îngust de lângă mal. Niciunul nu scoate o vorbă, preferă să privească apa gălbuie în care se reflectă luminile albastre ale stâlpilor de înaltă tensiune. Traversează pe podul de lângă Operă şi intră la Rainbow să cumpere bere şi ţigări, apoi se afundă în întunericul parcului – parcul lor, unde se simt în sfârşit acasă.

Aşteptase meciul ăsta mai ceva decât pe Moş Crăciun când era mic – visase la el tot anul trecut, când ei jucau încă în B, pe când ceferiştii se lăfăiau în prima ligă. Acum însă, în sfârşit, *Şepcile* se întorseseră unde le era locul – *Unica iubire, marea revenire*. Chiar dacă de la începutul campionatului pierduseră aproape toate meciurile, nu vroia să se gândească că vor retrograda din nou. Trebuia să se întâmple o minune şi sperase ca un nebun că se va întâmpla acum, nu puteau să piardă în faţa *CFR*-ului. Se întâlnise cu Comi la *Ancora* încă de la trei după-masa – în ciuda codului portocaliu de caniculă, veniseră amândoi cu fularele la gât. Pe la patru apăruse şi Şarpele, iar Rică imediat după el. Băuseră apoi beri până la şapte, când se porniseră spre Gruia, uitându-se urât la vişiniii întâlniţi în drum. Cu o oră înaintea meciului îşi ocupaseră deja locurile de la peluză, în mijlocul galeriei, şi aşteptaseră cu sufletul la gură să înceapă. Urlaseră apoi timp de 90 de minute, el mai tare decât toţi ceilalţi – zadarnic, nu se întâmplase nicio minune. „*U*” jucase dezastruos – se înfierbântase însă prea tare ca să recunoască asta, aşa că înjurase cu sete arbitrul, tuşierii, echipa şi galeria *CFR*-ului, pe toţi muiştii ăia nenorociţi. La urmă se simţise înşelat, aşa că mersese să bea cu prietenii de supărare.

După o oră sunt încă acolo, pe o bancă din parcul pustiu. Berea le-a dezlegat până la urmă limbile şi dezbat în gura mare fiecare fază a meciului, ca la *Procesul etapei*.

— O fost fault, mă, să-mi bag pula dacă nu! O ţinut cu ei!!

— L-or cumpărat, măăă!! Pot cumpăra pe-oricine, be-mi-ar pula de unguri!

S-a îmbătat destul de tare, simte totuşi limpede cât de fără sens sunt

discuţiile astea. Răul nu mai poate fi oricum reparat, probabil vor juca din nou în B – gândul ăsta îi otrăveşte mintea. Îşi aminteşte mereu feţele fericite ale labagiilor din galeria *CFR*-ului, urletele lor dispreţuitoare. Ce ştiu ăia despre fotbal? Nişte căcaţi care-şi închipuie că pot cumpăra orice! Au trei români în echipă şi fac pula mare! I-ar călca pe toţi în picioare, le-ar scoate fotbalul din cap… Tresare când îl vede pe Rică ridicându-se de pe bancă şi alergând să-i taie calea unui băiat care trece pe o altă alee.

— Stai, mă, că nu-ţi fac nimic! Îl conduce de braţ spre banca lor, de parcă ar vrea să li-l prezinte. Ştii a' cui îi parcu' ăsta?

E înalt şi slab şi are gâtul înfăşurat într-un fular vişiniu, dracu' ştie cum îl ginise Rică în întuneric. Se vede în ochii lui că e paralizat de frică, că ar da orice ca să nu fie acolo. Un slăbănog. Un ceferist nenorocit! În timp ce se ridică de pe bancă îl întreabă „Eşti fericit, mă?", dar nu aşteaptă niciun răspuns şi îl îndoaie cu un pumn în stomac. Rică îi plezneşte şi el o palmă răsunătoare peste ceafă şi, când slăbănogul o rupe brusc la fugă, îl mai ajunge şi cu un picior în fund. Râd cu toţii, el însă nu se simte mulţumit. Se ia după ceferist, fără să-l asculte pe Rică care-i strigă să-l lase în pace – s-a ambiţionat să-l ajungă şi să-i mai tragă câteva palme, avea o faţă care le cerea. Aleargă uşor, fără efort, şi după cincizeci de metri reuşeşte să-l apuce de geacă, silindu-l să se oprească.

— Unde fugi, măă?, îi urlă în urechea pe care celălalt şi-o acoperă din reflex cu braţul ridicat. Unde pizda mă-tii crezi că fugi? Îl prinde de guler şi-l scuturã, încercând să-l facă să spună ceva – cel mai tare îl enervează că slăbănogul n-a scos de la început niciun cuvânt, că nu-l roagă să-i dea drumul. Eşti ungur, mă? De ce nu vorbeşti? Băiatul începe să se smucească, încercând să scape, şi-l loveşte pe neaşteptate cu pumnul în faţă. Reacţia lui e super rapidă, croşeul cu care bătuse toate recordurile la aparatele de lovit explodează în tâmpla slăbănogului, care se întinde pe jos ca fulgerat. Capul lui scoate un sunet sec când se loveşte de dalele de piatră.

— Dumnezeii mă-tii de ceferist! îi strigă de sus, atingându-l cu un şut în burtă. Dai în mine, măă?? Spumegă şi se apleacă să-l ia de fular, dar slăbănogul pare leşinat, atârnă moale ca o cârpă. La lumina slabă a celui mai apropiat felinar, i se pare că vede o pată mică şi neagră lângă capul lui.

— Mă, măă!! îi strigă zgâlţâindu-l de umăr, dar celălalt nu dă nici un semn că-l aude.

— I-ai dat somn? îl aude pe Rică, care apare rânjind lângă ei.

— E, mă! Cred că-i curge sânge din nas…

Rică îşi scoate telefonul din buzunar şi apropie display-ul de faţa slăbănogului. În lumina electrică, balta mică şi întunecată de sub capul lui devine brusc de un roşu orbitor şi amândoi simt că li se moaie genunchii.

Sângele nu-i curge din nas.

— Mă, măă…, zice şi Rică, scuturându-l la rândul lui. Pula mea, ăsta-i mort!

Îşi simte mintea dintr-o dată limpede, în schimb mâinile şi picioarele îi sunt cuprinse de un tremur neplăcut.

— El a sărit… Eu numa' una i-am dat, n-avea cum… S-a lovit cu capu' când a căzut…

Se întoarce spre Comi şi Şarpe, care au ajuns lângă ei, încercând să le explice şi lor ce s-a întâmplat – nici nu-şi dă seama că vorbeşte în şoaptă. Şarpe se apleacă deasupra slăbănogului şi îi pune palma la gură, încercând să-i simtă respiraţia.

— Nu mai suflă, mă, să mor io!

— Şi ce să-i fac?, întreabă el străbătut de un fior de panică.

— Ar trebui să chemăm salvarea, îşi dă cu părerea Comi. Faţa lui pare dintr-o dată cumplit de îngrijorată.

Rică e nervos, agitat.

— Dacă vine poliţia, am pus-o toţi!

Îşi scoate telefonul şi se uită la el pierdut, neştiind ce să facă. Apoi, în timp ce se îndepărtează câţiva paşi pe alee, se vede ca într-un film formând 112 şi apăsând butonul de apelare. Prietenii care privesc în urma lui îl aud zicând „în parcul central… cred c-a murit cineva" şi apoi „în drept cu Napoca". Mai răspunde la câteva întrebări şi îşi spune numele, care îi sună dintr-o dată ciudat de străin. După ce închide clapeta se apropie încet de o bancă şi se lasă să cadă în adâncitura ei neagră. E destul de aproape ca să audă ce vorbesc ceilalţi, dar cuvintele lor îi par lipsite de sens. În minte îi vin tot felul de imagini, farfuria cu cartofi prăjiţi pe care maică-sa i-o lăsase probabil pe masă pentru când se întoarce, sânii Monei în cupele triunghiulare ale costumului de baie – i-a promis că merg mâine la ştrand, de fapt e deja mâine… Încearcă să se scuture de gândurile astea, să înţeleagă ce se întâmplă, dar în afară de „Cum…?" nu-i mai vine nimic în minte. La un moment dat vede trupul întins pe pământ în jurul căruia se învârt prietenii lui şi simte brusc că se sufocă – trage de fularul de la gât, şi-l scoate lăsându-l să cadă pe bancă. Când îşi recapătă suflul încearcă să recapituleze, să facă ordine. Plecase de acasă la meci, înainte fusese la Ancora… Acolo mergea şi cu taică-său când era mic, înainte de meciurile lui „*U*". Îl lăsa să soarbă spuma de pe bere, spunea că aşa se face bărbat. După ce treceau podul cumpărau seminţe de la ţigani, îşi aminteşte paharele lor de lemn cu fundul gros… Îl trezeşte sunetul sirenei, vede luminile rotindu-se ca nişte stroboscoape ameţitoare pe bolta de frunze a parcului. Rică vorbeşte cu o femeie îmbrăcată în salopetă roşie, doi brancardieri scot

din spatele dubei o targă pe roţi. Un spasm violent îl cutremură, se apleacă în faţă şi varsă.

Ridică ochii doar când cineva îl bate pe umăr, dar fasciculul alb al lanternei îl orbeşte. Nu-şi dă seama dacă a adormit şi cât timp a trecut. Se ridică cu greu şi întinde ascultător mâinile spre unul dintre poliţişti, privind curios cum i se strâng cătuşele în jurul încheieturilor. E condus apoi spre o maşină albă. Urcă pe bancheta din spate şi portiera se trânteşte în urma lui cu un sunet înfundat, plăcut, care-l izolează de lume. Rămâne o vreme singur, privind copacii smulşi din beznă de sclipirea intermitentă a girofarului. Radioul de la bord merge în surdină, se aude vag o voce care anunţă rezultatele etapei. „Am pierdut”, se gândeşte.

interviul

Se ridică şi opreşte camera. Nicio grimasă de uşurare pe faţa bătrânului – e la fel de liniştit ca la început, acelaşi zâmbet binevoitor, uşor amuzat, îi stăruie pe buze. El în schimb se simte frânt. Şi furios – o enervare care crescuse inexplicabil în timpul discuţiei, provocându-i câteva remarce tăioase. Contrar obiceiului, nu-l mai invită în oraş. Îi oferă doar o cafea, anticipând refuzul, apoi începe să-şi adune lucrurile – ştie că e nepoliticos, dar simte nevoia ciudată de a-l jigni. După ce îl priveşte atent câteva clipe, bătrânul se ridică, îşi ia ziarul sportiv de pe măsuţă şi se îndreaptă încet spre uşă. Reuşeşte în ultimul moment să-şi recapete buna cuviinţă – merge după el scuzându-se pentru impoliteţe şi mulţumindu-i pentru interviu. Apoi îl conduce pe culoarul redacţiei până la ieşire. În aerul plăcut al serii se linişteşte – un râu de lumini curge lent pe carosabil, bătrânul devine dintr-odată un anonim pe care-l va înghiţi curând şuvoiul trecătorilor. Caută încă o formulă de despărţire când acesta îi întinde mâna, mulţumindu-i scurt pentru invitaţie. Îl urmăreşte câteva clipe cum se îndepărtează fără grabă, privind detaşat oamenii şi clădirile din jur.

Întors în birou, se aşază pe unul dintre fotolii şi îşi goleşte paharul cu apă, privind în gol. După câteva minute se ridică, scoate minidiscul din cameră, îl pune într-o carcasă şi apoi în servietă. Mai ia un dosar şi o agendă şi aranjează restul hârtiilor pe colţul mesei. Din prag se uită încă o dată în urmă, verificând totul, apoi stinge lumina şi iese. Portarul îl salută respectuos, iar el îi aruncă un „Serviciu uşor” înainte de a urca în lift. *BMW*-ul negru, curat şi lucios, e singura maşină din parcare. În timp ce îşi aşază servieta pe bancheta din spate, apelează un număr de pe mobil – îi spune soţiei că a terminat mai repede şi vine direct acasă, întrebând-o dacă trebuie să cumpere ceva în drum. Răspunsul, un vechi joc al lor, nu-i provoacă zâmbetul obişnuit. După ce închide scapă chiar o înjurătură – întâlnirea asta l-a dat peste cap ca pe un puşti de liceu. „Şi chiar nu-i cazul”, se gândeşte. „Paştele mă-sii!”

La 40 de ani e redactor-şef al celei mai apreciate reviste glossy pentru bărbaţi – una în care poţi citi texte excelente, nu doar reclame, topuri cu cele mai sexy femei şi metode de a-ţi mări bicepşii. Articolele lui dau de obicei coperta fiecărui număr şi sunt despre bărbaţi de succes, care-au făcut performanţă în domeniul lor: artă, cinema, afaceri, jurnalism, modă, sport, rareori politică. Deşi pornesc de la interviuri, textele sunt concepute ca nişte povestiri al căror stil relaxat a devenit o marcă personală – invitaţii devin

personaje, la fel cum devine şi el un ins care aduce puţin cu Peter Marlowe, eroul adolescenţei sale. Interviurile le face în biroul personal de la sediul revistei, înregistrând discuţia cu o cameră digitală – revederea atentă a filmării îl ajută întotdeauna să pătrundă mai adânc în personalitatea invitaţilor, studiindu-le atent cele mai mărunte gesturi, analizându-le ezitările.

De bătrân auzise pentru prima dată cu câteva luni în urmă, de la un fost coleg de facultate cu care băuse câteva pahare – i-l descrisese drept un ins fermecător, inteligent şi discret, cu o reputaţie demnă de Casanova. Îi reauzise numele întâmplător, pomenit de o colegă, iar remarca ei îi stârnise o uşoară invidie şi curiozitatea. Internetul furniza prea puţine informaţii despre el – economist, fost manager general al unei companii destul de importante, în prezent acţionar şi membru al consiliului director. Dacă exista într-adevăr o latură extrem de erotizată a vieţii sale, ea nu era de notorietate – niciun scandal, nicio informaţie în direcţia asta. Hotărâse să stabilească o întâlnire, în care să decidă dacă merită sau nu să facă un interviu.

Bătrânul acceptase şi se întâlniseră la o cafenea din centru – fusese de ajuns o privire pentru ca imaginea de moş libidinos pe care şi-o făcuse despre el să i se şteargă complet din minte. Ştia că are în jur de 60 de ani, dar arăta de cel mult 50: înalt, fără urmă de burtă, cu părul grizonat tuns extrem de scurt şi o mustaţă pe oală, prelungită într-un cioc lat. Un bărbat într-adevăr frumos, cu trăsături puternice, îmbrăcat cu un bun gust desăvârşit. Ce îl impresionase însă cu adevărat fusese enorma lui vitalitate şi forţa pe care-o degaja. Vorbea calm, oarecum tărăgănat, dar apăsat, privindu-l mereu în ochi cu o curiozitate nemascată – discutaseră despre muzică, literatură, politică şi criza economică, bătrânul mişcându-se cu uşurinţă în toate aceste domenii, zâmbind subţire la orice nouă provocare, dând-şi seama că e testat. Abia spre sfârşitul întâlnirii reuşise să atingă şi punctul fierbinte – aflând că nu fusese niciodată căsătorit, insistase în direcţia asta.

— Am auzit multe despre dumneavoastră… De fiecare dată vi se făcea o aură de mare cuceritor…

Bătrânul zâmbi înclinându-şi capul, o confirmare nici modestă, nici arogantă, iar el riscase să pluseze.

— Aţi fi dispus să abordăm şi acest aspect în interviu?

Timp de câteva clipe bătrânul îl studiase atent, apoi zâmbise din nou, parcă amuzat.

— Am o vagă bănuială că e aspectul care vă interesează cel mai mult. Nu mă deranjează să vorbim doar despre asta, dacă doriţi.

Încercase să protesteze, dar omul devenise brusc foarte ferm.

— Domnule Stanciu, vă cunosc revista şi v-am citit de multe ori cu plăcere articolele. Ştiu că scrieţi doar despre oameni care excelează în ceva, iar femeile sunt singurul „domeniu” care m-ar face eligibil.

— N-aş vrea să vă simţiţi jignit.

— Ipocrizia ar fi ceva mult mai supărător. Nu mi-e ruşine cu modul în care-mi duc viaţa; e o alegere personală, pe care mi-o asum. Departe de a mă simţi ofensat, invitaţia dumneavoastră mă onorează.

Parchează maşina în faţa casei, coboară şi îşi ia servieta din spate. Urcă încet treptele tocite ale imobilului, oprindu-se în faţa singurei uşi de pe palierul primului etaj. Îşi caută cheile şi deschide, salutând cu voce tare în clipa în care păşeşte în holul înalt, luminat de o lampă cu picior. O aude pe soţia sa răspunzându-i din living, peste sonorul televizorului. Se descalţă şi răcoarea gresiei îi transmite un fior de plăcere. Ca de fiecare dată când ajunge acasă, simte o mică încântare – e mai mult decât un sentiment de confort, ceva ce pare a fi propriu acelui spaţiu, respirabil doar în interiorul lui. Asta e casa pe care şi-a dorit-o dintotdeauna, din copilărie – casa pe care a avut norocul să o găsească şi să şi-o permită, în care s-a simţit minunat din prima zi.

Soţia lui stă turceşte pe canapea, cu un bol plin de popcorn alături, urmărind o emisiune de ştiri. Se apleacă deasupra ei şi o sărută, cuprins de un acces brusc de tandreţe. Ea îşi trece mâna prin părul lui fără să-şi desprindă ochii de ecran.

— Ți-e foame?

— Am mâncat în oraş. Cum a fost azi?

— Plicticos, nimic special. La tine?

— Destul de ciudat… interviul. Aş vrea să-l revăd, poate încep să şi scriu ceva. Să văd dacă merge.

— Ok. Să ai spor!

Trece în camera de alături, îşi aşază servieta pe birou şi deschide laptopul. Aşteptând să pornească, îşi scoate sacoul şi iese pe balcon – e un balcon mic şi rotund, pe colţul clădirii, care-l făcuse să se îndrăgostească de apartament din clipa în care-l văzuse. Rămâne o vreme sprijinit de balustrada din ciment, inspirând aerul plăcut al începutului de noapte. Apoi, întors în cameră, scoate minidiscul din servietă şi-l introduce în laptop. Îşi desface cravata şi o atârnă de spătarul scaunului, apoi se aşază. Deschide filmul cu un player special şi opreşte pe primul cadru, studiind încă o dată hainele bătrânului: costum galben de stofă moale, uşoară, cămaşă în dungi

zigzagate, albe şi albastre, cravată tricotată, maro roşcat cu dungi orizontale galbene, tot zigzagate, al cărei capăt lat e tăiat drept şi cu câţiva centimetri mai scurt decât celălalt, bretele întrezărite de sub reverele sacoului – trebuie să recunoască că, dincolo de stil, omul avea şi un fel de curaj vestimentar. Porneşte din nou înregistrarea, sărind peste prima parte a discuţiei.

— Cum aşa, n-aţi fost niciodată îndrăgostit? Nu aţi simţit niciodată că nu mai puteţi trăi fără să fiţi lângă femeia iubită în fiecare secundă?

— Ba da, cum să nu! Eram foarte tânăr şi credeam că iubirea e totul, singurul lucru pentru care merită să trăieşti. Simţeam că vine de undeva… de sus, că are un sens profund, dincolo de lumea asta. Aşa mă-nvăţaseră toate cărţile citite din copilărie. Şocul a fost când a trebuit să recunosc că trăiesc cea de-a doua iubire… unică şi veşnică. De-atunci, încetul cu încetul, perspectiva mea asupra iubirii s-a schimbat, a devenit mult mai… puţin poetică. De-a dreptul nesuferită pentru mulţi dintre prietenii mei.

Zâmbise la ultima remarcă, dar el se abţinuse de la orice comentariu, forţându-l în felul acesta să continue.

— Probabil a contat mult şi preocuparea mea pentru psihologie din timpul facultăţii. Cred că datorită ei am început să văd iubirea drept un cumul de atracţii, nevoi satisfăcute şi dependenţe. La care se adaugă de multe ori o doză considerabilă de frică – de singurătate, de proprii demoni, de alte lucruri. La vremea când descopeream viziunea asta, nu mă-mpăcam prea bine nici cu ideea de dependenţă, nici cu frica. Eram obsedat să-mi testez limitele, ultimele, aşa că am ales să trăiesc singur, să văd ce-mi lipseşte. Am avut astfel şansa să constat că singurătatea nu e nici pe departe grozăvia pe care suntem învăţaţi s-o credem. Şi că, pentru unii oameni, nu pentru toţi, ea poate fi preţul libertăţii.

— Şi nu v-aţi îndoit niciodată de alegerea făcută? Nu v-aţi temut că viziunea asta, care v-a-ndemnat să alegeţi singurătatea, ar putea fi greşită? Majoritatea oamenilor cred că iubirea ţine de suflet şi trebuie să fie mai mult decât suma unor… nevoi meschine.

— Sunt supus îndoielii ca toţi ceilalţi, domnule Stanciu. Poate că, într-adevăr, mă preocupă mai puţin ce „ar trebui” să fie unele lucruri, printre care şi iubirea, pentru ca oamenii să se simtă împăcaţi. Sper să n-o luaţi drept lăudăroşenie goală, dar eu pot trăi cu gândul că nu e absolut nimic „dincolo”, că tot ce avem e „aici”. Ba chiar aş spune că această convingere a sporit enorm gustul fiecărui lucru pe care l-am făcut în viaţă.

— N-aş vrea să intrăm într-o dispută pe tema credinţei, remarc

doar că filosofia dumneavoastră de viaţă pune la-ndoială concepte fundamentale ca familia, căsnicia… Ce propune ea în schimb?

— Libertatea…, ca un alt fel de împlinire personală. Trăirea în prezent… Curiozitatea, gustul pentru neprevăzut… Desigur, plăcerea.

— La ce fel de libertate vă referiţi?

— Mă tem că nu pot explica. Cred că fiecare om simte într-un fel când îşi pierde libertatea, chiar dacă nu e pregătit să şi recunoască sau să accepte lucrul acesta. Dacă totuşi ar face-o, cred că un sondaj în rândul oamenilor căsătoriţi, mai ales al celor căsătoriţi de curând, ar arăta că majoritatea trăiesc un vag sentiment de… privare de libertate. Desigur, libertatea de care vorbesc poate fi uşor echivalată cu egoismul. Şi trebuie să recunosc că e foarte greu să trasezi o limită între ele.

— Dar câştigurile? Toate-acele lucruri care apar când doi oameni aleg să-şi împartă viaţa: respectul, comunicarea, înţelegerea… Susţinerea reciprocă…

— Da, sunt şi căsnicii fericite, care-i înalţă pe parteneri – din păcate, mă tem că e vorba de nişte excepţii. Pe de altă parte, e destul de trist când ai nevoie de ani de zile pentru a ajunge să respecţi un om, ca să nu mai vorbim de cazurile în care se întâmplă pe dos şi cunoaşterea erodează respectul. Cât priveşte comunicarea… nu ştiu ce să zic; mulţi dintre cei care pot spune „Ştiu ce vrea înainte să deschidă gura” nu gustă neapărat lucrul acesta. Înţelegerea e, din nou, ceva foarte complex. Am văzut oameni care-au trăit împreună o viaţă fiind incapabili să-şi cunoască nevoile. M-am gândit de multe ori la toate astea, studiind, cu discreţie, desigur, viaţa privată a prietenilor mei. Am rămas de fiecare dată la părerea că altele sunt resorturile căsniciei – nevoia de previzibil, de siguranţă până la urmă. Dar cred că e cât se poate de firesc să existe priorităţi şi, de la o anumită vârstă mai ales, siguranţa să prevaleze în faţa plăcerii şi a surprizei.

— Asta nu s-a întâmplat şi în cazul dumneavoastră.

— Nu.

Opreşte imaginea şi priveşte zâmbetul încremenit al bătrânului. Nu e nici maliţios, nici arogant – în spatele lui se simte forţa unei convingeri, dar şi, abia acum observă, un fel de tristeţe difuză. Totuşi, nu poate scăpa de impresia că e ceva găunos în toată pălăvrăgeala asta. Se ridică, deschide uşa şi străbate livingul spre bucătărie. Soţia lui s-a întins pe canapea, cu capul sprijinit de o pernă uriaşă.

— E *Rashomon* pe *Cultural*. Dacă vrei îngheţată, vezi că mai e în

congelator.

— Mi-e poftă de un pahar cu vin.

În frigider e o sticlă începută de *Chardonnay.*

— Îţi pun şi ţie?

— Nu, merci!

Scoate dintr-un dulap un pahar cu picior, ia sticla aburită şi se întoarce spre cameră, oprindu-se câteva clipe în spatele canapelei. Pe ecran, Toshiro Mifune se tăvăleşte pe jos, pradă unei crize de isterie. Fără să se întoarcă spre el, soţia îi spune:

— După film mă culc. Mâine am o zi tâmpită.

— Vin şi eu, nu cred să stau foarte mult.

Se întoarce în camera de lucru, închizând uşa în urma sa. Aşezat la birou îşi toarnă vin în pahar, apoi porneşte din nou playerul.

— Am citit undeva o versiune răsturnată a mitului lui Don Juan – în mare, era prezentat ca un tip incapabil să se decidă, să facă o alegere şi mai ales să şi-o asume. Cum vi se pare?

Bătrânul se gândise la asta o vreme.

— Nu m-am considerat niciodată un Don Juan, dar înţeleg la ce vă referiţi. Vedeţi, am luptat şi eu toată viaţa pentru ideea de responsabilitate asumată – e însă o diferenţă de viziune asupra a ceea ce-nseamnă responsabilitatea. S-ar putea să mă înşel, dar cred că cel care a scris asta se referea la ultima şi cea mai mare dintre ele. Adică perpetuarea speciei.

— Şi, presupunând că despre asta e vorba, nu credeţi că are dreptate?

— Vedeţi, lucrurile pot fi privite şi din altă perspectivă. Reproducerea e un instinct care funcţionează oricum, căsnicia e doar o formă de a-l disciplina, de a-l controla. Desigur, marele ei atu, al căsniciei vreau să zic, e crearea mediului de care are nevoie un copil pentru a creşte. Desigur, asta e doar o altă… perspectivă culturală. Un copil poate creşte foarte bine şi altfel, într-un alt mediu – ceea ce face dificil lucrul acesta e tocmai credinţa generală că e nevoie de o familie, presiunea enormă ce apasă asupra celor care nu au una.

Îşi aminteşte pauza stânjenitoare care urmase, lipsa lui de inspiraţie în a trece la un alt subiect – nu are niciun chef să revadă momentul, aşa că mută puţin mai în faţă.

—…faptului că am fost crescut şi educat de femei, le-am înţeles întotdeauna foarte bine. Şi am fost întotdeauna atras de ele. În clipa în care mi-am descoperit sexualitatea, am ştiut şi ce mă atrage, ce caut, ce-mi

doresc. N-aş vrea să par arogant, dar cred că e ceva cu care te naşti, un fel de vocaţie, la fel cum pentru alţii e pictura, muzica sau orice altceva. Nu pot decât să mă bucur că i-am dat şansa să se împlinească – cred că e lucrul pe care-l puteam face cel mai bine. S-ar putea să găsiţi asta ridicol, dar am ajuns să văd în sex gestul uman cel mai complex şi, în acelaşi timp, cea mai înaltă trăire estetică. Mulţi se referă în aceşti termeni la creaţie, în artă – cred totuşi că e ceva fundamental diferit… În fine, din clipa în care mi-am conştientizat „vocaţia", această atracţie căreia cu greu mă puteam opune, am considerat că e mult mai „responsabil" să-mi asum singurătatea. Ideea adulterului, cu care multă lume se-mpacă uşor, mi se pare de un penibil absolut – duce la minciună, la ascundere, la scindare. Cunosc mulţi oameni care fac asta şi niciunul nu trăieşte o satisfacţie reală – plăcerea se-amestecă cu vinovăţia, cu teama de-a fi descoperit, cu regretul. E ceva ce vine din indecizie, din frica asumării unei condiţii. Ceva ce duce la suferinţă.

Pune pe pauză, se ridică şi face câţiva paşi prin cameră, cu paharul în mână. Avea dreptate curvarul bătrân – cu ani în urmă, când îşi înşelase soţia, se simţise mizerabil minţind-o şi trăise săptămâni întregi cu senzaţia oribilă că ea ştie, i se părea că vedea asta în ochii ei. Decisese lucid să renunţe, mulţumindu-se cu sexualitatea monotonă, de multe ori de-a dreptul agonică a căsniciei lor. În schimb, încercase să pluseze pe înţelegerea perfectă dintre el şi soţia lui, pe umorul care-i salva de cele mai multe ori din capcana plictiselii şi pe tandreţea caldă şi liniştită a serilor petrecute împreună. Rareori, în concediu, decorul unui hotel sau o plajă pustie le mai trezeau simţurile amorţite. Se opreşte în dreptul ferestrei, privind în noapte şi sorbind din pahar. E un om matur, care a luat o decizie pe care şi-a asumat-o. Atunci, de unde frustrarea care crescuse în el pe parcursul interviului? De unde enervarea vecină cu ura pe care-o trezea în el acest om? În cele din urmă se întoarce în faţa calculatorului, pune paharul pe masă şi reporneşte înregistrarea.

— Ce fel de femei v-au stârnit interesul?

— O, din fericire nu am avut niciodată standarde legate de aspect sau personalitate. În schimb, cred că am fost atras întotdeauna de femeile pe care le-am simţit… vii – deschise, libere, curioase. Cele amorfe m-au respins întotdeauna, oricât de frumoase ar fi fost. Cred că e superb când în prezenţa ta o femeie timidă se deschide, înfloreşte, îşi capătă încrederea în

propria-i frumuseţe şi putere de seducţie, când o femeie cuminte înnebuneşte sau când o femeie obişnuită să domine se-mblânzeşte şi, pentru o clipă, lasă jos armele, dezvelindu-se vulnerabilă – înseamnă că le-ai câştigat încrederea, iar pentru mine asta a fost întotdeauna o imensă satisfacţie.

— Metode de seducţie?

— Solicitaţi sfaturile unui diavol bătrân?

Râsul scurt fusese cald, nicidecum jignitor.

— Glumeam. Nu ştiu ce să vă spun, cred că seducţia e ceva atât de personal încât cu greu se poate vorbi despre ea. Aş zice doar că în prima fază nu e nevoie de cuvinte, iar asta înseamnă că ai nevoie de intuiţie. La un moment dat se-ajunge totuşi la dialog şi atunci mulţi sunt tentaţi să spună ceea ce-şi închipuie că aşteaptă să audă celălalt – e un lucru pe care l-am evitat întotdeauna, care falsifică enorm. Am preferat să folosesc cuvintele pentru a limpezi lucrurile – de exemplu am spus de fiecare dată că nu caut iubirea, şi cu atât mai puţin o relaţie. Ba chiar, deşi asta anulează din start jumătate din şanse, că sunt un mare admirator al aventurii. V-aţi gândit vreodată de ce termenul acesta e perceput atât de negativ când e vorba de bărbaţi şi femei? Desemnează ceva lipsit de substanţă, de-a dreptul condamnabil. Pe când, în orice altă direcţie, eşti îndemnat mereu să nu ratezi marea aventură, să nu-ţi pierzi spiritul de aventură…

— Ce-nţelegeţi mai exact printr-o aventură?

— Nimic altceva decât o întâlnire între un bărbat şi o femeie, dar o întâlnire care, din cauza sexului, implică un anume risc. Ceea ce cred că o deosebeşte esenţial de… începutul unei relaţii, bunăoară, e lipsa proiecţiilor de viitor. Conştiinţa faptului că se întâmplă ceva, nu că începe ceva. Relaţiile, presupunând o continuare, se pot transforma într-o permanentă aşteptare. Imaginaţia începe automat să proiecteze viitorul relaţiei – în afară de faptul că-n felul ăsta mintea e mereu cu un pas înainte, ratând prezentul, se-ntâmplă ca realitatea să se-ncăpăţâneze să nu respecte scenariile. Şi-atunci apare suferinţa. Mi se pare de-a dreptul masochist. În schimb, aventura e asemenea unei bule, un timp aparte. Asemănător oarecum, dacă-mi îngăduiţi comparaţia, cu ceea ce e pentru credincioşi sărbătoarea. Profunzimea ei stă în intensitate. Nu doar a trăirii sexuale – e vorba de alerteţea creierului şi rapiditatea luării deciziilor, de cât poţi dărui fără siguranţa unei reciprocităţi, de câtă încredere eşti capabil să acorzi şi de cât de mult te poţi abandona. Până la urmă e un risc pe care ţi-l asumi, bazându-te pe flerul tău în materie de oameni.

Simţise nevoia să riposteze.

— Majorităţii oamenilor, relaţiile pasagere, chiar dacă nu-nseamnă

adulter, le lasă un gust destul de amar, un sentiment de dezamăgire.

Bătrânul se oprise câteva clipe, părând că se luptă cu ceva.

— Vedeţi, eu cred, de fapt sunt chiar sigur, că asta se întâmplă din cauza aşteptărilor. Oamenii se gândesc: „Trebuie să fie mai mult de atât!” şi majoritatea înţeleg prin asta continuare, durată. Dacă aşteptările ar fi legate doar de momentul în sine, sentimentul de mulţumire ar avea mai multe şanse. Asta înseamnă însă să ajungi să apreciezi ceva tocmai pentru că mâine nu va mai fi, pentru că e acum, aici, fragil, unic – exact ca viaţa noastră, nu!?

Încă un zâmbet care atunci, în timpul interviului, îl călcase pe nervi, dar pe care acum îl percepe altfel, mult mai puţin nociv.

— Ce v-au oferit toate femeile pe care le-aţi cunoscut?

— În primul rând plăcere. Obsesia timpurilor noastre, dacă nu mă-nşel. Ceva ce le-am oferit la rândul meu, sporindu-mi în felul acesta propria satisfacţie. Iarăşi, nu e vorba doar de sex. Respectul cu care tratezi o femeie îi poate dubla plăcerea, iar ceea ce cred că o face cu adevărat fericită e senzaţia că, fie şi pentru o clipă, se află în centrul universului tău, că e tot ce contează. Sper că am oferit trăirea asta tuturor femeilor cu care am fost. E ceva ce nu poate dura o viaţă – viaţa înseamnă mult mai mult, nu!?

Nu spusese nimic şi bătrânul continuase, încercând parcă să nu-l jignească:

— Până la urmă, contează mulţumirea, împăcarea noastră cu ceea ce suntem şi cu ceea ce am făcut. Sentimentul împlinirii.

Opreşte imaginea şi priveşte îndelung chipul bătrânului. Apoi îşi toarnă restul de vin din sticlă şi iese pe balcon. Soarbe din pahar privind în lungul străzii la becurile galbene, înconjurate de halouri luminoase. E un cartier liniştit, în care lumea doarme la ora asta – gândul că în curând o să meargă şi el la culcare devine dintr-o dată nesuferit.

moş crăciun

Repetă încă o dată poezia, cu voce tare – fără greşeală. Între timp mama îi întinde bine ştrampii, îi trage peste cap rochiţa nouă cu volănaşe şi îi încheie nasturii de la spate, apoi baretele pantofilor de lac. La sfârşit îi mai aranjează o dată funda roşie din păr şi îi cere un pupic – i-l dă repede pe obraz şi o ia la fugă pe scări, oprindu-se doar în sufragerie. Dă ocol bradului încet, privindu-l atentă – globul de la intrare n-a fost mutat din loc, nici ciucurii covorului n-au fost clintiţi, aşa că poate răsufla liniştită. Se lasă în genunchi şi se strecoară înăuntru, apoi se aşază turceşte pe perna cu broderie. Globul-oglindă îi rotunjeşte caraghios chipul – arată de parcă ar sufla în ceva, umflându-şi obrajii. Pe aceeaşi crenguţă e prinsă cu clemă o lumânare pe care-o va putea aprinde când se face întuneric. În partea cealaltă, unde e cămara, atârnă una lângă cealaltă trei bomboane – sunt pline toate, nu doar ambalajele. Apleacă o creangă şi priveşte afară pe fereastră. Masa cea mare, mutată de dimineaţă lângă calorifer, e acoperită acum de o faţă albă cu dantelă pe margini. Chiar pe colţ, îngrămădite pe o tavă de metal, paharele reflectă lumina candelabrului scoţând clinchete imperceptibile. În spatele lor, sticlele stau aliniate ca nişte soldaţi – capacele lor de metal lucesc asemenea unor coifuri, etichetele sunt scuturi cu blazon. Centrul mesei e ocupat de nişte platouri acoperite cu folie – smârcuri îngheţate – şi dincolo de ele e o stivă de farfurii care închipuie, de bine, de rău, un turn de cetate. Pe platoul cu picior pentru tort a aterizat deocamdată elicopterul fratelui ei, discordant în ansamblul câmpului de luptă. Băieţelul tocmai intră în cameră, smiorcăindu-se cu bărbia în piept şi urmat de taică-său, care încearcă să-l consoleze: „Lasă, Răzvan, moşului o să-i placă şi dacă te-ncurci.” Acum nu are chef de el. Închide ochii şi scrutează un câmp nesfârşit de zăpadă peste care se bombează un cer plumburiu, greu – nu e sigură dacă vine pe pământ sau prin aer. Rudolf e un ren zburător, asta o ştie oricine, dar poate că uneori are chef să lase urme pe zăpadă. Un acord neaşteptat o face să tresară şi să deschidă ochii – aşezată pe taburetul din faţa pianinei, mama şi-a lăsat mâinile pe claviatură, privind în jur pentru a observa efectul. Tatăl reacţionează prompt, începând cu o voce îngroşată: „O, brad frumos, O, brad frumos…” Se aude şi vocea înaltă a mamei, în timp ce degetele ei lovesc clapele – nu e o melodie care să le facă să alerge, aşa că se întoarce la bradul ei. Răsuceşte un glob albastru şi îi dă drumul să se învârtă, apoi rupe câteva ace şi începe să le fărâmiţeze. Îl împinge cu piciorul pe Răzvan, care încearcă să vină lângă ea, făcându-l să se smiorcăie din nou – în vocea tatălui, care o ceartă, nu simte nicio ameninţare. Îl urmăreşte cum toarnă în două pahare, aşezând apoi unul în faţa mamei, pe

pianină. Ştie cum e băutura aceea de la ziua ei, când a gustat din paharele rămase pe masă în timp ce părinţii îi conduceau pe musafiri la poartă. Acum ar bea un sirop de zmeură cu sifon, dar nu prea îi vine să-şi părăsească adăpostul – o să rămână acolo în continuare, pândind.

Îşi aranjează fesul în faţa oglinzii – e al dracului de mic, parcă i-ar fi crescut capul. Apoi trage în toate direcţiile de barba confecţionată anul trecut dintr-un pachet de vată. I se agaţă în proprii-i ţepi, pe care n-a mai apucat să-i dea jos cu toată alergătura – de dimineaţă la piaţă, apoi la ai lui după vin, de nu ştiu câte ori la magazin, că nici asta nu ştie niciodată tot ce-i trebuie, mereu îşi mai aminteşte câte ceva. Cu atâta agitaţie nici nu mai apuci să te bucuri de sărbătoare, bei seara două pahare şi te loveşte somnul. Îi e milă şi de ea – în bucătărie de azi dimineaţă, nici să facă baie n-a avut timp şi uite, deja-i întuneric. „Ai zis că eşti acolo la cinci, dacă te mai coieşti mult n-ajungi nici pe şapte!”, o aude strigând. „Lasă-mă, c-acum plec!”, strigă la rândul lui. „Du-te tu şi spală-te pe cap că nu te uşti până mă-ntorc!” Sunt peste 20 de ani de când fiecare ştie exact ce ar trebui să facă celălalt. „Las’ că-i bine!”, îşi zice cu jumătate de voce, aruncând încă o privire în oglindă. Ia de pe pat centura veche, cu cataramă masivă, şi o încinge peste surtucul roşu – tivul de vată îi atârnă la revere şi manşete, dar acum nu are ce să-i mai facă. Iese din cameră şi se aşază pe scaunul din hol, să se încalţe. Miroase a sarmale şi damigeana cu vin de lângă uşă îi face cu ochiul – dac-ar putea, nu s-ar mai duce nicăieri. I-ar plăcea să stea numai ei, să mănânce în bucătărie fără să mai facă deranj, apoi să asculte nişte discuri cu colinde şi să bea câteva pahare. După aia, cine ştie, poate-i apucă cheful – nici nu-şi aminteşte de când n-au mai făcut-o. Dar nu poate. A promis şi-l aşteaptă copiii ăia. „Du şi tu damigeana-n cămară, că stă-n drum de azi dimineaţă! Mă-ntorc cu ăştia-ntr-o oră, vezi să fii gata!” Soţia lui se apropie să ia damigeana – o pupă pe fruntea transpirată şi o ciupeşte de fund, apoi iese.

Se zgribuleşte puţin în gerul de afară. După ce închide poarta, o ia hotărât în josul străzii – măcar e zăpadă şi totul pare curat, scrâşnetul ghetelor îi aminteşte de alte vremuri. Se înviorează cu fiecare pas, parcă îi vine din nou cheful – după ce termină cu ăia micii se întoarce cu Marineştii la el, mănâncă nişte sarmale, beau un vin şi se pornesc la colindat. „O tragem până dimineaţă şi-apoi mâine Doamne-ajută!”, îşi zice în gând. Alunecă de câteva ori şi dă din braţe pentru a-şi recăpăta echilibrul, înjurând în gând – „Ce becuri chioare, băga-i-aş în pizda mamii lor!” De la poalele dealului nu mai e mult; oricum s-a încălzit, mişcarea îi face bine.

Firma unui bar luminează anemic o bucată de trotuar – în timp ce se apropie de ea, uşa localului se deschide, lăsând să răbufnească în stradă un nor de fum şi gălăgia dinăuntru. Ies trei bărbaţi care se ţin unul de celălalt şi încearcă să cânte o colindă. „Ăşti-au început devreme”, se gândeşte amuzat în timp ce coboară de pe trotuar pentru a-i ocoli. Unul dintre ei îl observă: „Nii, mă, moşu’! Unde meri, mă? Pentru noi n-ai nimic?” Îşi continuă drumul fără să privească înapoi, dar, exact cum n-ar fi vrut, aude câţiva paşi grăbiţi în urmă. O mână îi smuceşte umărul: „Tu n-auzi, mă, mânca-mi-ai pula?!” Omul are o privire tulbure şi cuvintele îi duhnesc a alcool. Nu mai apucă să-i răspundă – vede pumnul şi în aceeaşi secundă nasul îi explodează într-o arsură cumplită. În timp ce se prăbuşeşte, o altă lovitură îl nimereşte în ureche, declanşând un ţiuit urât, asurzitor. De la nivelul pavajului mai vede un bocanc care se înfige hotărât în surtucul lui.

Cu o mână se ţine de stâlpul porţii, în timp ce cu cealaltă îşi presează coastele. Se aud câţiva paşi, după care poarta se deschide. „Cam târziu, moş… Vai de mine, ce s-a-ntâmplat!?” „Nimic. Am căzut.” – încearcă să zâmbească, dar buzele nu-l ascultă, parcă i-au amorţit. Îl doare peste tot, urechea îi pulsează şi-l frige, nasul i s-a înfundat cu sânge. Străbat împreună cei câţiva metri de curte. Marineasca îi aşteaptă în holul luminat, gătită într-o cămaşa albă cu guler de mătase, ca o lavalieră şi o fustă neagră cu pliuri. „Doamne Dumnezeule, Gelule, ce-ai păţit?!” „Lăsaţi-mă să stau jos şi vă zic!” Se contemplă în oglinda de lângă cuier – nu mai are fesul, din nas îi şiroieşte încă sângele, urechea pare umflată şi ce a mai rămas din barbă îi atârnă într-o parte, murdară de sânge şi noroi. „Băga-mi-aş pula!”, zice încet, fără să-şi dea seama că îl aud copiii. Abia când se întoarce observă că îl privesc amândoi din pragul sufrageriei, cu ochii măriţi. Pe parcursul câtorva secunde emoţia cu care-l aşteptaseră se preschimbă în altceva, care se întinde pe feţele lor ca o umbră. Cel mic izbucneşte brusc în plâns, iar maică-sa îl ia în braţe şi se aşază cu el în faţa pianului: „Cântăm ceva? Haide să cântăm ceva!” Fetiţa îl priveşte încă fix, nemişcată – în ochii ei se cască încet un gol pe care habar nu are cu ce l-ar putea umple. O vede răsucindu-se fără să scoată vreun cuvânt şi îndreptându-se spre brad. „O, Doamne!”, atâta mai poate zice, apoi intră în bucătărie şi se lasă să cadă pe un scaun. „Ce s-a-ntâmplat?” „Nişte beţivani, la birt, tocmai ieşeau…” „Dumnezeii mamii lor! Te doare rău? Să-ţi aduc ceva?” „Lasă să-mi trag sufletul, apoi mă duc acasă.” „Şi copiii? Poeziile? Să le dai măcar cadourile… îţi aduc sacul!” Îşi priveşte prietenul în ochi, obosit: „Lasă-mă-n pula mea, Radule! Mai bine dă-mi un pahar cu apă, cred că mi-a rămas un

smoc de vată-n gât!”

marea surpriză

Priveşte maşina care străbate rapid cei câţiva metri de curte şi frânează în faţa verandei, făcând să scrâşnească pietrişul. Şoferul coboară şi îl salută – e acelaşi tânăr înalt de data trecută, cu părul tuns scurt, costum gri-închis şi ochelari de soare cu lentile mari. Trece în spatele maşinii, deschide portbagajul şi scoate din el nişte plase roşii. Apoi, cu braţele pline, urcă treptele, apasă clanţa uşii cu cotul şi intră în casă. Îl aude salutând-o pe soţia sa şi refuzând politicos cafeaua care i se oferă. Se întoarce la maşină, scoate ultimele pachete şi închide portbagajul, duce totul înăuntru. La plecare îl salută din nou, urcă grăbit la volan, porneşte motorul şi, cu capul întors peste umăr, aşteaptă ca poarta să se deschidă complet. De aici nu-l mai urmăreşte, privirea lui soarbe bucata de şosea străbătută de zvâcnetele maşinilor şi, dincolo de ea, maidanul pătat de brumă şi plin de mărăcini – partea de la marginea carosabilului e colorată de gunoaie, în depărtare se zăreşte linia întunecată a unei liziere. După ce maşina a ieşit, canaturile porţii se apropie încet, îngustând imaginea aidoma faldurilor unei cortine de tablă, făcând-o în cele din urmă să dispară.

De foarte mult timp, asta e singura imagine a lumii de afară pentru el şi soţia lui. Pe deasupra plăcilor înalte ale gardului se văd doar vârfurile unor stâlpi de iluminat, între care atârnă mai multe cabluri încâlcite – niciun copac, niciun bloc. Nu e nimic de văzut, parcă ar trăi într-un crater de beton. Noroc cu iarba şi cei trei meri care cresc în capătul curţii. Oftează şi se ridică încet din fotoliul de răchită, sprijinindu-se în baston. Poartă un costum din stofă groasă, destul de vechi, iar gâtul îi e înfăşurat într-un fular de lână ale cărui capete umflă reverele sacoului. Artrita îi sfredeleşte genunchii, făcându-l să geamă imperceptibil şi să decreteze în timp ce intră în casă:

— Astăzi o să ningă!

— Iar ne-au adus brânză de-aia proastă, îi răspunde soţia sa de după uşa deschisă a frigiderului. Pe jos zac dezumflate plasele de plastic, al căror conţinut umple acum masa – o mulţime de cutii, pungi, caserole şi sticle. Se aşază pe scaunul de lângă sobă şi o urmăreşte o vreme cum se agită între masă, frigider şi cămară. Şi-a încheiat capotul aiurea, ratând un nasture, aşa că îi stă într-o parte, iar părul alb, tapat în faţă, e turtit la spate ca o plăcintă.

— Mai bei cafea?, îl întreabă ea după ce toate par să fi ajuns la locul lor.

— Puţină.

— Caldă nu mai e!

Îi toarnă ultimul rest din ibricul pe care îl clăteşte apoi în chiuvetă.

În timp ce îşi amestecă zahărul, el apucă telecomanda de pe bufet şi apasă expert butonul cu numărul 4.

— Deja?

În ciuda protestului, ascultă şi ea ştirile *Observatorului*, oprindu-se de câteva ori din treburi ca să audă mai bine.

— Nenorociţii de bulgari! Cum dracu-au intrat ăştia în *UE*!?

Cele două televizoare, unul sport în bucătărie şi altul mai mare în dormitor, sunt cele mai preţioase lucruri din viaţa lor. La început, în primul an, casa fusese aproape tot timpul plină de soldaţi, procurori, documentarişti, operatori. Îi interogaseră timp de săptămâni întregi, filmând totul, apoi îi obligaseră să urmărească sute de casete, punându-le cele mai absurde întrebări, uneori chiar ameninţându-i. Se întorceau mereu cu alte idei, cu noi şi noi curiozităţi, dar în cele din urmă, când ei epuizaseră tot ce aveau de spus, tot ce îşi putuseră aminti, interesul lor se diminuase şi în cele din urmă plecaseră, lăsându-i singuri şi vlăguiţi. De atunci, în afara şoferilor care le aduc cele necesare, a unei femei care face curăţenie în fiecare vineri şi a medicului care îi consultă când au nevoie, văd şi aud oameni doar la televizor. Noroc cu toate canalele astea de acum, de pe care poţi afla tot ce te interesează. Lui îi plac mult documentarele cu animale de pe *Discovery* şi cursele de ciclism de pe *Eurosport* – în ultimii zece ani nu a ratat nici un tur important. Urmăreşte şi canalele româneşti, ştirile şi talk-show-urile, dar de cele mai multe ori îşi pierde răbdarea sau se enervează. Soţia lui se uită mai mult la seriale, de-a lungul anilor a urmărit cu sfinţenie *Dallas*-ul, *Familia Guldenburg*, *Tânăr şi neliniştit*. Acum sunt atât de multe încât i se întâmplă deseori să le încurce personajele. În rest, îi mai plac *Teleenciclopedia* şi *Tezaur folcloric* – vocile calde ale prezentatorilor îi amintesc de vremuri mai bune. Şi amândoi sunt îndrăgostiţi de emisiunea de sâmbătă seara, o adoră pe fata aia.

Cu ajutorul televizorului zilele se scurg încet, aproape identice: mănâncă, îşi fac treburile prin casă şi curte, seara se aşază în pat. Vorbesc puţin, rarele discuţii pe marginea vreunei ştiri sau emisiuni le stăruie în cap zile întregi. Dorinţa de a ieşi pare să fi trecut şi ea, cel puţin niciunul dintre ei nu mai pomeneşte despre asta.

La început fusese cumplit, după cel de al doilea an ea făcuse o cădere nervoasă şi timp de câteva luni trebuise să înghită nişte pilule mici şi roz. Stătuse lângă ea toată perioada aceea în care îşi dorise să moară ca să se isprăvească odată totul, în care avea coşmaruri oribile care o făceau să se trezească urlând şi continuau multă vreme după aceea. Era mereu acolo, gata să-i satisfacă orice nevoie; zile întregi stătuse pe marginea patului ei, ţinând-o de mână şi spunându-i că totul va fi bine. Până la urmă îşi

revenise, iar în anii care au urmat se obişnuiseră să trăiască singuri, fără oameni. Vedeau aproape zilnic la televizor că poţi să o sfârşeşti şi mai rău. Măcar erau sănătoşi, ceea ce la vârsta lor era un dar de la Dumnezeu – împărtăşeau această credinţă, deşi nu discutaseră niciodată despre ea.

Sâmbăta asta a fost şi ea ca toate celelalte: ea a pregătit masa şi el a făcut câţiva paşi prin curte, de-a lungul gardului, ea a urmărit serialul de după-masă şi el ştirile de la ora 7, apoi au cinat faţă în faţă la masa din bucătărie. La 9 sunt în pat, în faţa televizorului – fata li se pare superbă în rochia ei vaporoasă, iar vocea vibrantă cu care prezintă cazurile îi mişcă adânc. O privesc vrăjiţi; la un moment dat ea scapă câteva lacrimi, el tuşeşte încurcat de vreo două ori şi amândoi se bucură ca nişte copii când durerile oamenilor sunt şterse ca prin farmec de zâmbetul divin al fetei lor. Încet-încet se cufundă într-un vis pe care îl împart fără să ştie de ani de zile: se văd în culise, aşteptând emoţionaţi semnalul, ascultând vocea duioasă care anunţă publicului marea surpriză; apoi pătrund în lumina orbitoare a platoului, întâmpinaţi de ropote de aplauze. Fata-înger se îndreptă spre ei şi îi sărută pe obraji, apoi îi conduce abia atingându-le braţele spre canapea şi se aşază alături de ei, îndoindu-şi delicat picioarele, privindu-i în ochi…

Emisiunea se încheie şi el opreşte televizorul, dar visul de aur continuă, îl duc cu ei în somn – e speranţa lor cea mai mare, aceea că într-o zi îngerul îi va aduce din nou în mijlocul oamenilor, spunându-le acestora că ei nu… că ei încă…

— Nicule, somn uşor!

— Noapte bună, Lenuţă!

animal

„Dintotdeauna-am refuzat
să-mi las trupul, ce-aruncă umbră,
rănit de o idee care nu face umbră.”

Günter Grass

Radioul porneşte în fiecare dimineaţă la 7, setat pe un program cu ştiri şi muzică. Sar imediat din pat, merg la baie, dau drumul la apa rece şi-mi bag capul sub robinet – m-am obişnuit cu lucrul ăsta şi senzaţia e extrem de plăcută, simt cum aburul călduţ din minte se risipeşte. După ce mă-ntorc în cameră deschid larg fereastra şi inspir puternic aerul încă nepoluat de traficul străzii. Programul obişnuit de exerciţii, o-ncălzire şi trei seturi de forţă fără greutăţi, îmi ia cam 30 de minute. La sfârşit fac un duş rapid şi mă bărbieresc. Mănânc ceva uşor – iaurturi, fructe, pâine prăjită, unt, lapte – şi beau un ceai negru, tare şi foarte fierbinte.

La serviciu merg pe jos, nu e departe şi-ar fi inutil să iau un autobuz. Nu sunt un om comod, din cauza asta cred că n-am simţit niciodată nevoia unei maşini personale. Lucrez doar cinci ore pe zi, am suficiente venituri pentru a-mi permite luxul ăsta – la drept vorbind aş putea foarte bine să stau acasă, prefer însă să-mi umplu timpul cu ceva. Munca mea e simplă, cere totuşi atenţie şi îndemânare – lucrez într-un atelier de înrămat tablouri, utilat cu echipamente performante. E o afacere de familie, iar eu sunt singurul angajat în afara patronului şi-a soţiei sale. Ea se ocupă de comenzi în micul magazin de la stradă, iar patronul şi cu mine împărţim atelierul spaţios din spate. Nu vorbim prea mult, amândoi preferăm să ne vedem de treabă în linişte, ascultând muzica de la un aparat vechi de radio. E o muncă plăcută şi deloc plicticoasă – primim pentru înrămare tot felul de obiecte pe care oamenii le consideră decorative sau care le amintesc de momente plăcute din viaţa lor: poze, diplome, scrisori şi pagini vechi de ziar, goblenuri, puzzle-uri, hărţi şi afişe de film. Deşi sunt produse în serie, ramele sunt de calitate, din lemn natural. Paleta de modele şi culori e foarte largă şi din cauza asta clienţilor le vine greu să se hotărască, de multe ori ne cer sfatul. Cele cinci ore se scurg întotdeauna uşor, pe nesimţite.

În drum spre casă trec de fiecare dată prin piaţă şi-mi fac cumpărăturile – alimentele de-acolo sunt mai proaspete decât cele din supermarketuri şi mult mai naturale. Mă gândesc ce vreau să mănânc şi iau doar necesarul, iar după ce ajung mă apuc de gătit – îmi face plăcere şi mă pricep destul de bine, în plus ştiu exact de ce am nevoie ca să fiu în formă. După masă mă odihnesc întotdeauna o oră, citind un ziar sau urmărind un documentar, apoi îmi pregătesc echipamentul şi la şase pornesc spre centru – antrenamentele încep de la şapte şi-mi ia o oră să ajung la complexul sportiv, plimbându-mă liniştit prin parc. Marţea şi joia merg la sala de forţă, unde-mi fac programul individual, iar lunea, miercurea şi vinerea la un club de Muay Thai. Încălzirea şi seriile de sac şi pernă le fac şi aici singur, doar în partea a doua lucrez cu antrenorul la palmare şi ţinte. De cele mai multe ori am şi parteneri pentru sparing. Închei cu un sfert de oră de forţă fără aparate şi cu exerciţii de stretching. După antrenamente fac întotdeauna un duş fierbinte şi stau sub jetul puternic până mi se înroşeşte pielea. Pentru rehidratare beau o soluţie isotonică şi aproape doi litri de apă plată. Acasă mănânc ceva uşor şi hrănitor şi beau un suc proaspăt de fructe sau un ceai de plante. Înainte de-a mă culca, mă uit la televizor sau citesc.

Evenimentele la care sunt invitat au loc de obicei sâmbăta, iar dacă e vorba de alt oraş mi se asigură întotdeauna transportul şi cazarea în condiţii foarte bune. O maşină mă ia de-acasă sau de la hotel astfel încât să ajung la locaţie cu 45 de minute înainte să-mi vină rândul. De obicei sunt parcări subterane sau foste uzine, cu ringuri improvizate, luminate puternic. Nu mă interesează să privesc alte meciuri, mă echipez şi-ncep încălzirea – pe măsură ce temperatura corpului creşte, simt cum ligamentele devin mobile şi muşchii se tensionează. Regulile luptelor ilegale sunt puţine, la fel şi loviturile nepermise. Nu există categorii de greutate, iar mănuşile sunt mici, ca cele folosite în *MMA* – niciodată însă nu m-am bazat pe grosimea unei mănuşi. Prefer luciditatea şi concentrarea, viteza şi rezistenţa. Înaintea luptei sunt întotdeauna liniştit şi asta mă ajută să-mi observ mai bine adversarii – nu simt faţă de ei nimic, nici ură, nici înţelegere, nici frică, nici milă. Încerc să-nţeleg ce-i aduce acolo – unii luptă doar pentru bani, alţii pentru imagine sau faimă în anumite cercuri, câţiva dintr-o bestialitate înnăscută. Am întâlnit foarte puţini care, la fel ca mine, sunt acolo pentru că le place lupta – deşi e ceva foarte simplu, mi-e greu să explic plăcerea asta. Cel mai important lucru pentru mine e să rămân lucid pe toată durata meciului, să-nving concluziile şi aşteptările la care mintea ajunge automat, impunându-mi gândul că lupta începe în fiecare secundă şi că nu ştiu nimic

despre celălalt. Aşa am reuşit să câştig chiar şi cu adversari mai puternici – îi pierde propria lor minte, faptul că după două reacţii identice se-aşteaptă ca şi a treia să fie la fel. Am fost făcut knock-out doar de trei ori şi o singură dată am ajuns la spital.

Spectatorii-mi amintesc de nişte hiene – adulmecă sângele şi mirosul ăsta-i aţâţă, încep să urle de poftă. Majoritatea sunt bărbaţi care sembracă bine, conduc maşini scumpe şi cred că-şi pot potoli foamea plătind sume exorbitante şi rămânând în afara ringului. Pe femei luptele par să le excite, îşi pierd cumpătul şi-ncep să strige obscenităţi care contrastează ciudat cu ţinutele lor de gală. De multe ori le simt privirile şi poftele – văd în mine un animal cu piele lucioasă şi mişcări agile. De câteva ori şoferii mi-au transmis bileţele cu adrese sau numere de camere de hotel, dar nu ma tentat niciodată să accept o asemenea invitaţie. Nimic din ce se-ntâmplă acolo nu are o continuare. După lupte mă-ntorc acasă sau la hotel şi stau câte-o oră în cadă, în apă fierbinte – totul se şterge încet, urletele se estompează, adrenalina se scurge din muşchi. Vine apoi o oboseală cumplită, ca o măciucă.

În restul sâmbetelor mă plimb prin oraş intrând în magazine sau mă întâlnesc cu cei câţiva prieteni pe care-i am. Toţi sunt însuraţi şi uneori mă invită la masă – soţiile lor se simt stingherite în prezenţa mea, copiii mă privesc pe furiş în timp ce mănânc. De obicei însă ne întâlnim într-un club liniştit unde în weekenduri se cântă jazz, bem câteva butelii de vin şi discutăm cam despre aceleaşi subiecte: viaţa lor, serviciu, politică, fotbal şi filme. Foarte rar se-ntâmplă să mă-ntorc acasă conducând o femeie ameţită, pe care am cunoscut-o cu câteva ore în urmă. Dimineaţa îi fac o cafea şi-i chem un taxi – am ajuns să le recunosc pe cele care-şi doresc acelaşi lucru ca şi mine şi nu am parte de scene penibile. Duminicile mă uit de obicei la televizor sau închiriez filme de la un centru din apropiere.

Nu am frici, nici nesiguranţe. Neliniştea mă cuprinde rareori, întotdeauna în somn – visez că fumez, mâinile-mi tremură, simt un gol în stomac şi pieptul mi-e strivit de o presiune enormă. Aştept încordat să sentâmple ceva, dar mă trezesc de fiecare dată înainte ca acel lucru să se petreacă. Inima-mi bate puternic, simt cum ceva din trecut mă trage înapoi – ştiu ce e şi rămân nemişcat, respirând adânc. E o luptă scurtă, tăcută, intensă

– conştiinţa câştigă pas cu pas teritoriul invadat de întuneric. Abia când sunt complet lucid mă ridic, merg în bucătărie şi beau un pahar cu apă, privind pe fereastră. Lumina galbenă a becurilor de pe stâlpi tremură pe frunzele copacilor, maşinile trec foarte rar, uneori un câine sau o pisică încearcă să scoată ceva dintr-un tomberon.

Am hotărât cândva demult să nu mă mai las furat de idealuri şi vise. Când se-ntâmplă totuşi să-mi dea târcoale, mă concentrez întotdeauna asupra mâinilor: îmi privesc palmele, îndoi degetele şi le desfac, rotesc pumnii strânşi urmărind jocul tendoanelor şi venelor sub pielea întinsă – cât timp sunt acolo, în carnea aia fierbinte, nu pot să fiu în altă parte. Majoritatea oamenilor pe care-i cunosc sunt conduşi de idei, au nevoie de scopuri – eu pot trăi pur şi simplu, mi-e de ajuns.

bunica murind

Aşteptam să se termine, pentru asta venisem acasă cu două zile în urmă – eram student la Cluj, visam că am să devin scriitor, o revistă îmi publicase primul text. Ştiam că nu mai e nimic de făcut. Petrecusem ziua dinainte lângă patul bunicii, văzând-o cum se duce; seara plecasem să dorm acasă, sigur că n-am să o mai prind în viaţă. Trăia însă când m-am întors, dimineaţa. Mama stătuse lângă ea toată noaptea, arăta răvăşită; la fel şi frate-meu. Noi eram tot ce mai rămânea din familie.

Am ajuns la 8, doctoriţa tocmai îi injectase morfina. A mai stat câteva minute, apoi a plecat spunându-ne că nu mai e mult – părea mişcată, deşi o cunoştea pe bunica doar de un an, de când se mutase alături, în casa lui Iszlai néni. Am condus-o până la poartă, era o zi frumoasă. Şi-a recăpătat stăpânirea, mi-a spus că nu mai poate face nimic, să o chem doar pentru a constata decesul. I-am mulţumit şi m-am întors lângă bunica.

Cu o zi înainte deschidea încă ochii; într-un rând mi s-a părut chiar că mă recunoaşte, zâmbise. Acum pleoapele îi păreau lipite. În ultima săptămână slăbise cumplit, dacă era să mă iau după faţa scofâlcită, cu gura surpată înăuntru şi ochii afundaţi în orbite. Trupul ei era însă la fel de mare. Îl văzusem gol pentru prima dată cu doi ani în urmă, după operaţie, când o spălasem de câteva ori cu un burete – cu greu trecuse peste ruşinea asta. M-a uluit corpul acela uriaş, moale, cu pielea incredibil de albă şi fină: semăna cu o statuie a fertilităţii, deşi născuse un singur copil. De dragul lui îşi revenise atunci, acceptând să mai trăiască o vreme. Nu ştia că va ajunge să-l îngroape – asta-i clătinase credinţa, o auzisem spunându-i preotului de la obraz că aşa ceva nu se face. Se referea la Dumnezeu.

M-am plimbat prin casă. De câţiva ani nu mai era la fel, se rupsese ceva, o legătură invizibilă. Îmi luase ceva timp să-mi dau seama că bunica şi casa erau totuna. Mobilele vechi, hainele şi aşternuturile din dulapuri, borcanele aliniate în cămară, covata din baie, vasele din bucătărie, soba veche cu plită – trupul ei se prelungea în toate obiectele, asta însemna de fapt „casnică”. Şi atâta timp cât avusese putere, bunica păstrase perfect curat trupul ăsta mare. Acum era dezordine, murdărie chiar; vasele alandala, borcanele goale pline de praf, hainele învălmăşite. Singurul lucru care rămăsese neschimbat era mirosul din bufet, unde ţinea paharele şi câteva poze cu noi. Un miros de scorţişoară, cuişoare şi încă ceva, niciodată nu-mi dădusem seama ce – mă ducea cu gândul la ceva vechi şi bine uns, cum erau cărţile de joc ungureşti pe care le păstra acolo. Am deschis vitrina şi am inspirat puternic aroma aia, încercând să mi-o întipăresc în creier – ca la împărtăşanie, trup din trupul bunicii.

Pe la 9 a început să horcăie – un sunet macabru, care te zgâria pe creier. Ne-am speriat. Frate-meu mai ales, nu putea suporta să o vadă chinuindu-se aşa. Se uita la ea şi repeta întruna: „Draga de ea!”. Era înnebunit, bunica îl crescuse. Nici mama nu se putea opri din plâns – o iubea, o respectase toată viaţa, în ciuda divorţului şi a tot căcatului de după aia. Pe mine mă obseda gândul că se pierd toate poveştile pe care nu apucase să mi le spună – simţeam ca şi cum cineva mi-ar tăia rădăcinile.

Am ridicat un stor şi am deschis puţin geamul, să intre lumina şi mirosul perilor. Apoi am ieşit în curte. M-am aşezat pe băncuţă, am aprins o ţigară. N-aveam stare; am mers în grădină şi m-am uitat o vreme la straturile goale, apoi am deschis portiţa, am trecut prin curtea părăsită a găinilor şi am intrat în şopru. Un păianjen mare şi gras ţesuse o pânză chiar la colţul uşii. Paradisul bunicului – rindele, ferăstraie, o menghină uriaşă de lemn, dălţi, ciocane. Când eram mic nu mă lăsa să intru acolo, ar fi fost în stare să-mi tăbăcească pielea dacă-i mişcam ceva din loc. Avea fixuri. Mi-am amintit dintr-odată crizele lui de nervi şi m-a pufnit râsul. Râdeam ca prostu’ în şopru, nu mă mai puteam opri. Bunica murea în casă. Până la urmă m-am întors.

Ultima oară îmi povestise de război, când trăiseră în Ungaria. Trecuse frontul, ruşii se purtau mai rău ca nemţii. Bunicul era la serviciu când au venit soldaţii şi au strâns câteva femei să le spele hainele. Nu altceva, poate doar mai râseseră de ele. După câteva ore, când s-a întors acasă, bunica şi-a găsit bărbatul foc şi pară: „Unde-ai fost? Cu cine? Arată-mi!” Era dulgher, şi-a luat tesla cu el. Bunica l-a condus câteva străzi mai încolo, la o casă în podul căreia întinseseră hainele. Era un soldat acolo, dar s-a ascuns după uşă şi bunicu’ nu l-a zărit. Îşi pierduse minţile: a smuls sforile şi-a tăvălit albiturile în praf, călcându-le şi înjurând de toţi dumnezeii. Apoi şi-a luat nevasta de o aripă şi s-au întors acasă. Pe drum au dat nas în nas cu un ofiţer rus şi bunicu’ rugase o vecină să-i traducă că-i fute-n gură pe el şi pe tot neamul lui de căcănari care nu-s în stare să-şi spele singuri izmenele. Nu se întâmplase nimic, poate femeia spusese altceva.

Nici nu mai ştiam de când începuse horcăiala. O oră, poate două – părea o veşnicie, parcă ne-ar fi sfredelit timpanele. De la o vreme mi se năzărise că sună de parcă ar face sex şi gândul ăsta nu-mi mai dădea pace. Apoi brusc s-a oprit, un geamăt prelung şi gata, linişte. Frate-meu a strigat, s-a repezit spre bunica hohotind. Am văzut că l-a auzit – cu un efort cumplit s-a întors, pieptul i s-a umflat cu greu, scârţâind. A început iar horcăiala. Nu mai suportam. Am ieşit din cameră, în bucătărie, dar se auzea şi acolo. Am intrat în baie şi am închis uşa după mine.

M-am aşezat pe grătarul de la vană şi am aprins o ţigară. Mi se părea că tot se aude horcăitul. Luasem de pe bufet un pix şi un plic albastru, am început să scriu. Asta mi-a venit: „*Moartea se urcase pe bunica şi-o călărea în lege, nu puteam suporta s-o aud icnind în felul acela în care n-o auzisem niciodată, gemând aşa cum fac femeile în abandonarea deplină, m-am refugiat în baie dar nici acolo n-am scăpat, aşa că am fumat şi-am privit un fir subţire de apă scurgându-se-n chiuvetă până când zgomotele acelei iubiri infernale au încetat, moartea se slobozise fără a prinde plod în pântecele acelui suflet al bunicii care era de-acum pământul, am privit gura ei căscată, limba de calcar ca un jgheab pe care urca tremurând un singur bob de apă, un diamant rotund care s-a desprins de pământ şi s-a rostogolit sclipind în sus, pentru-a se scufunda în acea mare de deasupra…*”

După ce am terminat am mai fumat o ţigară. Mă simţeam dintr-o dată liniştit, horcăitul nu mă mai deranja. Am pus plicul în buzunar şi m-am întors în cameră. Mi-am pus un scaun lângă pat şi am privit-o pe bunica până când s-a terminat. Frate-meu s-a repezit iar, dar l-am prins în braţe, i-am îngropat faţa în umărul meu şi i-am zis blând: „Las-o! Las-o să se ducă, n-o mai chinui!” A izbucnit în plâns, dar am reuşit să-l scot din cameră, am tras-o şi pe mama de braţ. Plângeau amândoi în hohote, dar tot am mai auzit suspinul de uşurare al bunicii.

— Wassup, man?

— Salut! Uite, te aşteptam.

— Sorry c-am întârziat, m-am întâlnit cu Radu pe drum şi s-a apucat să-mi povestească cum s-a despărţit de Vodo – o ştii, nu? Erau împreună de vreo şase ani, big bad love. Şi-n aceeaşi săptămână l-au anunţat de la job să-ţi caute altceva – firma la care lucrează e un fel de… sucursală… a unei companii americane, care-a ales să se retragă de pe piaţă. În fine, era cam disperat şi-a trebuit să-l ascult. A încercat să se lipească, dar i-am zis c-avem de discutat şi nu se poate. Fiţi amabilă!… Bună… un *Beck's* îmi daţi şi mie, vă rog? Mulţumesc. Toată ziua am alergat, băga-mi-aş! Tu ce mai faci?

— Bine, mi-am luat o pauză. Am reînceput să scriu… după aproape un an în care-am băgat doar serviciu. Deja simţeam că mă tâmpesc.

— Cool, mă bucur mult! Că scrii vreau să zic, ştii că-s un mare fan. Chiar mă gândeam într-o zi că n-am mai citit de mult ceva scris de tine. Ce-i, roman?

— Nu, nu… E un scenariu. Mă gândeam să-l bag la un concurs de scurt metraje.

— Super tare! Oricum textele tale erau super cinematice. Da' bănuiesc că-i altceva să scrii chiar scenariu. Ai mai încercat?

— Nu, dar am citit câteva, găseşti pe net tot ce vrei. Şi-am văzut destule filme…

— Da, man, asta aşa-i! Chiar împreună aş zice c-am văzut câteva.

— Cred că ştiu destul de bine cum se face, tehnic vorbind. De idee nu-s sigur, nu ştiu cum să-ţi zic… Adică o idee de film e altfel decât una literară – trebuie să vorbească altfel, să mizeze pe altceva. Mie mi se pare ok ideea asta de la care-am pornit, da' vroiam s-o mai discut cu cineva, s-aud înc-o părere. De-aia te-am sunat… Chiar, merci c-ai venit!

— No problem, man! Oricum nu ne văzuserăm de mult. Şi dacă părerea mea te poate ajuta cu ceva, na, mă bucur. Uite şi bericica. Mulţumesc. Cheers!

— Noroc! Textul e doar o schiţă, nici nu l-am adus – nu, asta-i altceva, o schiţă cu locul. Dar o să-ţi povestesc despre ce-i vorba, sper să-ţi poţi face o… imagine. Să-mi zici cum ţi se pare ideea. Detaliile…

— Hei, m-am prins. Hai că te ascult, bagă!

— Ok… ok. Uite, la-nceput totul e filmat de sus… camera coboară parcă din cer… se-apropie de pământ. Ştiu c-ar fi dificultăţi tehnice, da' acuma vorbim la modu' ideal, ok!? Suntem deasupra Deltei. M-am uitat pe

Google Earth, de la 1000 de metri unele porţiuni din ea se văd ca preparatele alea de la microscop, nişte celule verzi cu contururi negre… Sau ca mătasea broaştei pe un lac întunecat – e foarte mişto! Încă un plonjon şi totul se transformă, începi să-ţi dai seama că e o-mpletitură de canale şi insule acoperite de vegetaţie. Camera coboară în continuare şi la un moment dat apare-o casă – o pensiune construită pe malul unui canal. Pe măsură ce ne-apropiem de ea vedem că e-o clădire alungită, cu acoperiş de stuf şi-un balcon care se-ntinde pe una din laturi… Aşa, de pe balconul ăsta se intră-n camere, sunt vreo patru cu totul. La un capăt e o scară pe care se coboară la terasa construită pe piloni deasupra canalului – e-o terasă mare, cu balustradă la margini, pe care sunt câteva şezlonguri, o umbrelă de soare, o masă cu scaune de răchită. Aşa… şi-un jacuzzi mare. Câteva trepte duc şi mai jos, la un ponton mic de care sunt amarate două bărci cu motor. Uite, am desenat totul. Ăsta-i balconul, terasa, pontonul…

— Tare! Chiar există o asemenea pensiune?

— Nu ştiu, eu n-am fost decât la Sfântu Gheorghe şi-acolo-s altfel. Dar am văzut una care-avea jacuzzi afară, pe-o terasă podită cu lemn, şi-arăta foarte bine. În fine…, aşa mi-am închipuit eu locul. Importantă e camera care vine de sus până deasupra pensiunii ăsteia şi planează la o-nălţime de la care se pot observa toate detaliile – terasa, jacuzziul, bărcile. Apoi fade to black, eventual genericul, încă nu ştiu.

— Aha!

— Aşa… În scena următoare e deja seară. Suntem pe terasa pensiunii, care-i luminată de lampioanele electrice de la colţurile balustradei. Lângă masa de răchită e şi o lampă cu abajur sau altceva care o luminează. Pe masă pahare, o sticlă de whisky, apă minerală, *Cola*, alune… Pe scaunele-fotolii sunt trei persoane: un bărbat spre 50 de ani, un băiat de 28 şi o fată de vreo 21. Bărbatul are un început de burtă – în rest se ţine bine, bronzat, păr grizonat. E în slip şi şlapi, doar în partea de sus are o cămaşă colorată, descheiată la toţi nasturii. Pe piept îi atârnă o cruciuliţă de aur prinsă de un lănţişor. Vorbeşte destul de tare şi uneori râde zgomotos, lăsându-şi capul pe spate. Tânărul e destul de înalt, bine făcut – poartă un tricou alb mulat, bermude maro şi şlapi de piele. Înfăţişarea lui trebuie să aibă ceva dur, oarecum brutal. Fata e prietena lui – mai scundă, cu un corp bine proporţionat, ba chiar destul de voluptuos, şi trăsături plăcute. Poartă pantaloni scurţi albi, sandale şi un maiou portocaliu, iar părul i-e prins într-un coc simplu. Discuţia se poartă între cei doi bărbaţi, fata intervine foarte puţin. Încă nu m-am gândit exact despre ce vorbesc, ştiu doar ce vreau să se-nţeleagă din discuţia asta. Că tânărul e destul de sigur pe el, şi-a găsit un rost, e pe cont propriu. E obsedat de pescuit – a fost în Deltă de mai multe

ori cu prietenii lui, acum şi-a adus şi iubita. Ea nu-i prea împărtăşeşte pasiunea, a fost cu el în barcă o singură dată, dar asta nu-l face să renunţe la vreo partidă – e un mare egoist. Cât timp e la pescuit, prietena lui stă la plajă, citeşte, se uită la televizor, doarme. E încă studentă, destul de timidă – în general par un cuplu destul de nepotrivit, te-ntrebi unde s-or fi cunoscut. Bărbatul celălalt trebuie să fie mult mai greu de citit. E-aici pentru pescuit, dar nu se ştie dacă-i cu familia, prietenii… Lasă impresia unui afacerist, genul noii clase de mijloc, probabil fost bişniţar – asta se poate sugera printr-o replică aruncată la întâmplare. Siguranţa lui de sine e de altă natură. Pot vorbi de exemplu despre situaţia din ţară, genul ăla de discuţie banală şi plină de clişee. Par să se fi cunoscut doar aici, la pensiune. Ce zici, ţi-i poţi închipui?

— Îi văd perfect. Zi-i mai departe!

— Ok! Aşa… cei trei stau la masă şi povestesc. Aaaa, la un moment dat trebuie să apară o chelneriţă sau altcineva de la pensiune, să nu pară părăsită. Sau să treacă pe balcon alţi locatari – în fine, astea-s detalii de care-o să mă ocup. Ok, revenind la oamenii noştri – fata bea doar *Cola*, bărbaţii şi whisky. Cei doi povestesc, la un moment dat vor aminti şi de partidele de pescuit din zilele trecute – au fost cu aceeaşi barcă şi nu le-a mers rău, mai ales tânărului. Din discuţie se-nţelege că e ultima seară pe care-o petrec la pensiune, urmând ca a doua zi, după pescuitul de dimineaţă, s-o pornească spre case. Pe măsură ce se pilesc vorbesc tot mai tare, mai aprins. Pot ajunge şi la fotbal, de exemplu. Fata nu mai zice aproape nimic. Camera o să insiste tot mai mult pe faţa bărbatului, pe felul în care-i priveşte pe cei doi tineri – e ceva ciudat în felul în care-i studiază, dar nu poţi să-şi dai seama ce e-n capul lui. Ce zici, poţi vedea scena?

— Da. Mă-ncearcă o bănuială legat de ce-o să urmeze… da’, de fapt, se poate-ntâmpla orice. În fine, zi-i până la capăt. Scuze o secundă… Îmi mai aduceţi şi mie una? Merci! Gata, dă-i bătaie!

— Aşa… ok! Apogeul serii: bărbatul le propune celorlalţi doi o baie în jacuzzi. E destul de mare să-ncapă toţi trei. Băiatul s-a cam pilit şi parcă s-ar băga, încearcă să o convingă şi pe prietena lui. Ea îl refuză, evident stânjenită de idee, spunându-i că e obosită şi vrea să se culce. Până la urmă renunţă şi el – stabileşte cu celălalt să se vadă la patru şi jumătate pe ponton, îi strânge mâna şi pleacă cu fata spre cameră. Rămas singur, bărbatul îşi mai toarnă whisky în pahar, apoi îşi scoate cămaşa şi intră în jacuzzi. Camera se-apropie încet de faţa lui, pe care nu se citeşte nimic – cu imaginea asta se-nchide scena.

În următoarea e dimineaţă, dar încă întuneric. Balconul e luminat de becurile de deasupra fiecărei uşi. Tânărul iese din ultima cameră încărcat cu

echipamentul de pescuit şi-nchide cu grijă uşa. Îl urmărim cum străbate balconul şi terasa până la ponton, unde barcagiul îl ajută să-ncarce totul. Schimbă câteva cuvinte, aşteptând s-apară şi celălalt. Până la urmă băiatul se-ntoarce pe balcon şi bate la prima uşă. Durează aproape un minut până când bărbatul îi deschide – arată cam răvăşit şi se scuză că nu mai vine, a băut prea mult şi se simte rău. Îl urmărim pe băiat, care se-ntoarce la ponton şi porneşte împreună cu barcagiul – un far luminează în faţa lor apa acoperită de ceaţă, copacii negri care se înnoadă deasupra canalelor. Ajung la un lac mărginit de stufăriş, ancorează şi îşi pregătesc sculele. Răsăritul îi găseşte lansând şi recuperând. Primul atac de ştiucă, urmat de replica băiatului: „Am luat-o!” Peştele adus încet spre barcă, minciogul pregătit… Şi tăiem scena aici.

— Hârşti!

— Termină! Suntem iar la pensiune, pe terasă – e dimineaţa devreme, o uşoară ceaţă care se ridică de pe canal, lumină lăptoasă. Tipul mai în vârstă îşi bea cafeaua singur, aşezat într-unul din fotoliile de răchită. E-mbrăcat într-un halat de baie bleumarin şi şlapi. Priveşte-n gol, cu aceeaşi faţă inexpresivă. După ce soarbe ultima gură se ridică şi urcă scara spre balcon. Merge până la ultima uşă şi bate de mai multe ori, tot mai tare. Până la urmă fata deschide – are pe ea nişte pantaloni scurţi şi un tricou mulat, pare ameţită de somn. Tipul împinge uşa cu umărul şi intră-n cameră – în clipa-n care ea încearcă să ţipe o prinde şi-i acoperă gura cu palma. Ochii ei se umplu de groază, se zbate să scape, dar bărbatul o imobilizează. Sonor totul va fi un amestec de icnete, ţipete şi hohote înăbuşite, foşnete… O împinge spre lada frigorifică din colţul camerei şi când ajung acolo o răsuceşte, aplecând-o peste ea. De-aici totul e filmat din partea cealaltă – focus pe faţa fetei, cu mâna tipului astupându-i gura. El e-n plan secund, blurat – cu mâna liberă îi dă jos pantalonii şi îşi desface halatul. Ochii ei îngroziţi. Spasmul de durere în clipa-n care bărbatul intră în ea. Atrocitatea. Fade to black. Ecranul rămâne negru câteva secunde.

Următorul cadru e filmat complet diferit, cu o cameră mobilă. Vedem totul prin ochii fetei – imaginea tremură-n ritmul plânsului ei, pe care-l şi auzim. De văzut n-o s-o mai vedem, nu se va privi-ntr-o oglindă. Din felul în care apare fereastra, răsturnată, ne dăm seama că stă întinsă pe pat. Plânsul ei – lung, nesfârşit, cutremurător. S-a-ntâmplat un rău ireparabil, nimic n-o să mai fie vreodată ca înainte. Îi e groază de tot ce va urma. E singură. Trebuie să simţim toate astea, ascultându-i plânsul, privind prin ochii ei. Niciun cuvânt. Fade to black. Sfârşit. Cam asta-i… Ce zici?

duminicile

Întinde mâna şi opreşte alarma telefonului, apoi se ridică şi iese din cameră. Celălalt a deschis ochii, dar rămâne în pat, încercând să mai fure câteva minute de somn. Se urneşte abia când simte mirosul cafelei şi merge buimac la toaletă. Apoi, instalaţi la masa din bucătărie, îşi toarnă în ceşti, amestecă zahăr, lapte. Beau în linişte, privind pe fereastră – în dreapta, pe deal, crucea de la Belvedere sclipeşte în soare, în partea cealaltă o ceaţă uşoară stăruie deasupra Someşului. Se îmbracă pe rând, fără chef, mai fumează câte o ţigară la ultima gură de cafea. În cele din urmă pornesc. Afară e răcoare, dar aerul e limpede şi strălucitor – o zi frumoasă de octombrie, total nepotrivită cu sictirul lor. O zi perfectă pentru pescuit. Până la gară merg pe jos, nu are rost să aştepte tramvaiul. Încep concursul de duminici, un joc inventat de ei.

Mă trezesc transpirat, pe nişte aşternuturi jilave. Paravanele de pânză din jurul patului filtrează o lumină blândă, iar ventilatorul suspendat de tavan face s-adie un aer de seră. Femeia doarme alături, întoarsă cu spatele. Pielea ei e uscată şi netedă, de culoarea mierii. Are un picior întins şi pe celălalt ridicat spre piept, de parc-ar alerga – prin despicătura feselor i se vede sexul bombat, ca un fruct. Îmi trag pantalonii verificând portmoneul, mă-ncalţ şi ies cu cămaşa în mână. Bâjbâi printr-un coridor întunecos spre becul verde, găsesc uşa şi-o deschid – durează câteva secunde până când ochii mi se obişnuiesc cu lumina puternică de-afară. Am nimerit într-o curte înconjurată de clădiri dărăpănate cu un singur etaj, încinse de o pasarelă cu balustradă. Câţiva copii se joacă în praf, femeile-şi văd de treburi, doi bătrâni stau la o masă sub o umbrelă – nu mă bagă nimeni în seamă, parc-aş fi invizibil. În mijlocul curţii e-o fântână de piatră. Deschid robinetul şi-mi arunc apă pe faţă, apoi mă frec la subsuori şi pe piept. Îmbrac cămaşa şi ies printr-o poartă albastră într-o stradă îngustă, care dă la câteva zeci de metri într-una mai mare. E aglomerat, deşi e duminică dimineaţa – un furnicar neobosit prin care se strecoară cu greu câteva ricşe. Un vânzător ambulant vrea să-mi bage ceva pe gât, dar îl dau la o parte şi-mi văd de drum. Merg în direcţia în care bănuiesc că e hotelul. Nu-mi doresc decât un duş, o cafea tare şi-un mic dejun sănătos.

În staţie îşi cumpără bilete de la chioşc. Unul din ei îşi aprinde o ţigară, celălalt răsfoieşte ziarul gratuit găsit pe o masă:

— Auzi, mă, Britney Spears şi-a dus copilul la spital! Aşa, şi Obama o să-mprăştie Statele Unite cum a făcut Gorbaciov cu *URSS*-ul…

— Mă doare fix în…

— Stai aşa, în Floreşti şoferii se-mpuşcă cu gloanţe de gumă, lui Monica-i place s-asculte operă şi să meargă-n Obsession, Boc a mai luat o bulină roşie…

— Bine, mă, hai c-a venit busul.

Urcă ultimii şi rămân în picioare pe intervalul de la mijloc, deşi mai sunt locuri libere. E rândul celuilalt.

Mă trezesc cu senzaţia plăcută că o parte din oboseală a dispărut. A mai rămas însă destulă şi, după ce beau cu sete din sticla cu apă de lângă pat, mă las să cad din nou pe pernă. E-o satisfacţie uriaşă în gândul că n-am de ce să mă trezesc, că nu trebuie s-ajung nicăieri, să verific mailuri sau să răspund la telefon. M-am deconectat de la maşinărie. Poate spre seară o s-ascult un buletin de ştiri la radio, să văd cum merge lumea fără mine – scenariul ăsta mă face să zâmbesc, un zâmbet larg pe care-l iau cu mine în somn. Visez mult, la un moment dat mă trezesc pentru câteva clipe dar apoi visul continuă, căldura patului s-a transformat într-o plajă pustie pe care stau întins, orbit de lumină, ca o şopârlă leneşă. Când nu mai suport arşiţa, mă târăsc în mare, apoi ies şi rămân nemişcat pe nisip. Pleoapele mele filtrează o lumină roz în care se mişcă un fel de celule şi mici puncte incandescente. Mă trezesc cu sunetul valurilor în urechi – pentru mine, care n-am fost niciodată în larg, marea-nseamnă linişte. Ceasul electronic arată 15:42. Deja mă doare spatele de-atâta somn, ar fi bine să mă scol şi să mănânc ceva. Plănuisem să sărbătoresc duminica plimbându-mă prin oraş, privind oamenii care ies de la biserică şi-adulmecând mirosul de castane coapte, trecând prin parc şi privind Someşul de pe poduri, dar e prea târziu. Am să fac doar un duş, gătesc ceva uşor şi pun un film. Iar seara mă culc devreme.

Autobuzul frânează destul de brusc înaintea staţiei, făcându-i să se clatine.

— Nii, morocănoşii!!

— Pariu că ăla cu baston prinde-un loc?

— Şi baba cu roşu pare-n formă!

Bătrânii se înghesuie la uşi, împiedicându-i pe cei care vor să coboare. Au mâinile încărcate cu sacoşe şi ochii aprinşi, sunt puşi pe harţă,

gata să ucidă pentru un loc pe scaun. Din clipa în care s-au aşezat se destind, devin dintr-o dată volubili şi curtenitori – încep să se sucească în toate părţile uitându-se după cunoştinţe, se înfiripă discuţii, femeile sunt tratate cu consideraţie. Râd amândoi, spectacolul ăsta îi amuză în fiecare dimineaţă. La semafor, un alt autobuz opreşte pe banda alăturată, iar ei îşi dau coate arătându-şi o fată aşezată în dreptul lor. E drăguţă şi, atât cât lasă să se vadă taiorul, are nişte sâni perfecţi – îi observă abia când autobuzul ei se pune în mişcare şi îşi întoarce brusc capul, ruşinată. În faţa catedralei câţiva oameni ascultă slujba transmisă la difuzoarele de pe stâlpi, privind spre poarta mare din lemn de parcă ar aştepta ca Dumnezeu să iasă în prag şi să le facă cu mâna. Porumbeii de pe streaşina de deasupra se înfoaie şi îşi curăţă penele, plănuind un atac.

— Gata, poţi să-i dai drumul!

Afară e încă beznă când mă ridic pe marginea patului. Ceasul arată 5:29 şi-i blochez alarma înainte să-nceapă să sune. Rock m-a simţit, se ridică şi el din coş întinzându-se pe labele din faţă şi căscând. Mă spăl repede şi iau pe mine un pulover cu gât, vesta, pantalonii impermeabili şi ghetele de munte. Scot din frigider punga cu sandvişuri pregătită de-aseară şi-o bag în geantă, îmi atârn minciogul de curea, iau undiţa şi deschid uşa. Rock o zbugheşte înainte, oprindu-se să se pişe la primul copac, în timp ce eu încui şi pun cheia pe grinda de deasupra. Am hotărât să sărbătoresc duminica mergând până la lac şi-o apuc decis în sus pe cărare, fluierând în falset o melodie cubaneză. Rock mi-o ia înainte şi când ajunge la şosea începe să latre aiurea. Deja s-a luminat binişor. Îmi închipui prima trăsătură – un lipan, poate chiar un păstrăv – şi mâna mi se-ncordează pe mânerul lansetei. Încep să sortez în minte muştele, încercând să mă hotărăsc cu care-o să încep, şi când îmi dau seama ce fac m-apucă râsul – de-atâţia ani nu reuşesc să lecuiesc nerăbdarea asta. „Bătrâne, mai e pân-acolo!”, îmi zic. „Bucură-te de pădure, adulmecă-i mirosul care încă te-mbată, ascultă păsările care se trezesc, uită-te la câinele ăsta tâmpit care uneori pare să-nţeleagă ce-i spui…”

Sunt singurii care coboară la capătul liniei. Cumpără un suc de la chioşcul din staţie şi-o iau printre blocuri, aprinzându-şi câte o ţigară şi grăbind pasul. Când ies din nou la strada principală, mallul se înalţă chiar în faţa lor. Urcă pe o rampă laterală şi se opresc o clipă în faţa unei uşi metalice pe care scrie *PENTRU PERSONAL*. Strivesc chiştoacele în acelaşi

timp şi intră, traversează un hol slab luminat şi ajung pe o alee cu magazine – unele au grilajele pe jumătate ridicate, înăuntru se spală pe jos şi se şterge praful. Lângă scara rulantă îşi strâng mâinile.

— Ai câştigat azi cu bordelul şi pescuitul.

— Mă, nici să dorm toată ziua nu m-ar deranja!

Zâmbesc amândoi.

— Diseară mergem împreună?

— Da, ne vedem la colţ. Dacă n-ajung, te sun.

— Ok. Spor la treabă!

— Şi ţie, bătrâne! Salut.

obsesia

lui Augusto Monterroso

Când se trezeşte, Obsesia e încă acolo. Ochii ei tulburi, uşor injectaţi, îl privesc atent prin lentilele ochelarilor – aceiaşi ochelari pe care-i ceruse să şi-i scoată pentru câteva clipe la prima lor întâlnire, insistând să o dezvelească în felul acesta, simţind că, dacă va reuşi, atunci o va face şi altă dată, în alt mod. Ochelarii cu rame negre de baga, una din micile ei arme. „Lasă-mă!”, îi şopteşte în timp ce se ridică din pat, forţându-se să nu se uite la coapsele ei strânse în ciorapi şi dezvelite până foarte sus. La baie îşi aruncă apă rece pe faţă, apoi se spală pe dinţi. „O să scap de tine!”, zice privindu-se în oglindă, suficient de tare ca ea să-l audă. Îl doare capul şi îşi simte pieptul pârjolit. Scotoceşte într-un sertar din bucătărie până găseşte un *Algocalmin* şi îl înghite dând peste cap un pahar plin cu apă. Apoi pregăteşte cafetiera şi o pune pe foc.

La prima ţigară vorbeşte deja cu ea – îi răspunde la întrebări când ironic, când vehement, când plin de răbdare, de parcă ar face exerciţii de stil. Până i se face lehamite, oricum ea nu-l va înţelege niciodată, nu are cum. Se întoarce în cameră şi porneşte calculatorul. Îşi verifică mailul, răspunde la două mesaje urgente şi trimite o cerere de ofertă firmei de printing cu care lucrează agenţia lui. Îi ia ceva timp să conceapă mesajele, niciodată nu s-a priceput la asta. Tresare când ea îl cuprinde din spate, culcându-şi capul pe umărul lui – rămâne o vreme aşa, apoi ocoleşte scaunul cu o unduire de dansatoare şi i se aşază în braţe. Se cuibăreşte adânc în carnea lui, topindu-i voinţa, făcându-l să o accepte. Pentru a suta oară încercă să-şi amintească cum apăruse în viaţa lui, de unde, când. Ţine minte prima întâlnire, obrăznicia ei şi stinghereala lui, peste care reuşise să treacă pentru a o pune la punct. Primele ţigări fumate împreună, competiţia care le anima cele mai banale discuţii. Urmase o perioadă ciudată, în care nu o mai observase. Şi apoi, dintr-o dată, bum! – prezenţa ei de neignorat, dorinţa de-a o avea urcând în el ca o undă seismică, acaparându-i gândurile, visele, sugându-l cu totul într-o gaură neagră. Privirile, gesturile, atingerile întâmplătoare… „Întâmplătoare pe dracu’!”, zice cu voce tare, dând-o brutal la o parte.

Un plic pâlpâitor îl anunţă că are un mesaj nou. Citeşte oferta, apoi confirmă comanda adăugând că într-o oră ajunge să o ridice. Face un duş şi se îmbracă. Reuşeşte cumva să înghită o banană, apoi mai fumează o ţigară şi îşi termină cafeaua. Afară e surprinzător de cald, un soare blând de primăvară – lângă trotuar curge un pârâiaş limpede, care se varsă într-o gură

de canal. Când ajunge la firma de printing comanda lui e gata, pregătită într-o pungă. Schimbă câteva cuvinte cu fata de la recepţie – îi trece prin minte să o invite la un vin după program, dar până la urmă renunţă, în ciuda zâmbetului ei încurajator. Ca întotdeauna, ajunge ultimul la serviciu – de o vreme a şi renunţat să se mai scuze. „Să vă fut!”, se gândeşte trecând printre birouri şi adulmecând reproşurile. Se apucă imediat de lucru, cu sentimentul că a dat peste o oază de nisip într-o junglă jilavă, sufocantă.

La ora cinci, în timp ce colegii se îndreaptă glumind spre locurile de parcare, rămâne nemişcat în mijlocul trotuarului. Priveşte cerul, soarele pe jumătate ascuns de un nor, forma vagă de dinozaur a acestuia. Într-un târziu îşi aminteşte de întâlnire şi se urneşte cu greu spre cafenea, adulmecând aerul. Obsesia îl aşteaptă pe trepte, citind dintr-o carte şi fumând. Poartă o fustă-sac şi o geacă strâmtă din piele neagră, iar în jurul capului şi-a înfăşurat ca un turban o eşarfă roşie – în clipa în care-şi ridică ochii spre el, buzele ei se arcuiesc într-un zâmbet ucigător. Reuşeşte să-i evite îmbrăţişarea de-o pasionalitate teatrală, urcă scările şi intră în local. Se aşază la o masă din aripa pentru fumători şi cere chelneriţei un pahar cu vin alb sec – ei îi face semn să-şi comande ce vrea.

— Cum ţi-a fost ziua?, îl întreabă.

— Mişto, plină de realizări! Vroiai să vorbim, dă-i drumul!

— Discuţia trebuie să vină natural. Ce vrei să zic…

— Scuteşte-mă! Niciodată nu zici ce crezi, mereu o-ntorci cu-ntrebările tale „naive”. Spune simplu: ce vrei? Ce aştepţi de la mine?

— Nu aştept nimic!

— Bravo! Nici eu n-aştept nimic de la tine. Bine c-am stabilit asta!

— Auzi, eu n-am aşteptat niciodată! Eram perfect împăcată de la început, ţi-am şi zis. Tu erai ăla cu aşteptări.

— Mi-au trecut, slavă Domnului! Am ajuns să te cunosc.

— Chiar crezi că ştii ceva despre mine?

Prietenul apare la timp, se aşază pe scaunul liber şi cere o bere. Le ia un timp să ajungă la ceea ce-i interesează – proiectul la care lucrează împreună ar putea să reuşească, mai trebuie doar un ultim efort, două săptămâni în care să tragă tare. Termenul limită e aproape, dar încă se poate. Încearcă din răsputeri să se convingă de asta, dar mintea îi fuge mereu în altă parte. Nu se poate concentra, nu cu ea acolo – îi simte privirea, dorinţa, nu e nevoie de cuvinte. Când prietenul merge la baie o trimite acasă, fără menajamente. Comandă apoi o butelie de vin şi încă un pahar, încercând să abată discuţia de la nenorocitul de proiect – se va gândi mâine la el, astăzi are ceva de îngropat. Nu poate însă să-i explice aşa ceva prietenului său, ar începe să-i dea tot felul de sfaturi de rahat. Mai bine îl lasă să vorbească

despre ale lui, ascultându-l neatent şi fumând ţigară după ţigară. Încet-încet, se cufundă într-o ameţeală care nu şterge nimic, ba dimpotrivă. Se bucură când, într-un final, prietenul se scuză că trebuie să plece – îl aşteaptă nevasta acasă.

În faţa cafenelei îşi strâng mâinile şi se despart. O ia spre staţia de taxiuri, dar până să ajungă acolo se hotărăşte să meargă pe jos – un drum liniştit de o jumătate de oră, în care îşi poate aduna gândurile, le poate pune în ordine. Pentru că asta trebuie să facă, ordine în cap. Şi să se pună pe picioare, să mănânce, să reia alergările. Să tragă tare la muncă, până la epuizare. Şi mai ales să lucreze la proiect – dacă le iese, ar fi un pas enorm. Ajunge acasă limpezit, plin de hotărâri bune. Intră în apartament şi salută; apoi, în timp ce-şi dezbracă haina, o vede întinsă pe patul lui, fumând cu ochii în tavan şi căştile pe urechi. Simte cum îl loveşte subit un val de ameţeală – merge în bucătărie şi se lasă să cadă pe un scaun, fără să mai aprindă lumina.

După un timp se ridică, îşi toarnă ceai într-o cană şi aprinde o ţigară. Se aşază din nou. Mintea-i aleargă febril, îşi aminteşte barul, lumina albastră. Cei câţiva oameni, privirile lor. Shoturile de tequila. Privirea ei. Prima discuţie caldă, umană, fără competiţie. Prăbuşindu-i hotărârea, făcându-l să uite. Apoi brusc pasiunea, dând pe-afară. Primul sărut, muşcătura adâncă, mirosul de sânge. Mâna lui căutând-o, desfăcându-i pantalonii, aducându-i gustul pe buze. Aproape că o avusese acolo, în bar, nu-i mai păsa de oameni. Drumul spre hotel. Camera rece, cu tencuiala căzută de pe pereţi. Şi tot ce se întâmplase acolo, sortit să rămână acolo. În sfârşit sânii ei. Pizda mustindă. Primul lui spasm, izbăvirea. Ţigara şi vinul acru cumpărat pe drum. Apa îngheţată de la duş. Pişatul ei fierbinte scurgându-i-se pe palmă, în cadă. Apoi dintr-o dată dorinţa de-a o umili, de a-i frânge voinţa. Culcând-o pe burtă, desfăcându-i coapsele cu genunchii şi astupându-i gura în timp ce o pătrundea. Răbdând până când împotrivirea i se topise, până când blestemele începuseră să şuiere a chemări. Acceptând apoi revanşa, dinţii ei înfigându-i-se în spate, mâna strângându-i cumplit penisul. Toată tandreţea de după, nesfârşită. Somnul consimţit. Dorinţa de dimineaţă. Totul încet, nesfârşit de încet. De data asta treaz, conştient. Simţind pericolul, ştiind că n-o să mai scape. Bucuria stranie a acestui gând. Apoi uşa închizându-se peste toate.

Amintirea s-a transformat într-o suferinţă care-i smulge un geamăt. Nu o pot face să treacă nici ţigările, nici alcoolul, nimic. Se ridică şi merge în cameră. Vărul lui stă pe jos, înconjurat de cursuri răsfirate. Locuieşte la el de o săptămână, pe perioada sesiunii. Când îl aude, îşi ridică ochii din foi şi-i zâmbeşte.

— Eşti ok?

— Mă apasă. Îmi vine să urlu.

— Urlă, glumeşte băiatul.

— Îţi aminteşti când mergeam la antrenamente? La bătrânu'? Mai ţii minte ghedanurile pe care ni le dădeam?

Băiatul continuă să zâmbească.

— Îmi amintesc.

— Hai, bagă câteva! Nu glumesc. Stai liniştit, n-o să urlu! Îi zâmbeşte, nelăsându-l să se împotrivească. Te rog!

În cele din urmă tânărul se ridică. Stau faţă în faţă, privindu-se câteva secunde în ochi. Prima lovitură vine neaşteptat, tibia loveşte coapsa scurt, nu foarte tare – şi-a lăsat la timp greutatea pe picior, muşchiul era încordat. A doua se înfige mai tăios, parcă-l seceră. Vin încă două pe coapsa cealaltă.

— Mai tare!

Se lasă când pe un picior, când pe celălalt. Loviturile intră scurt, seci, durerea e violentă, ascuţită. Icneşte scurt. Încă una şi piciorul stâng i se moaie, se lasă pe genunchi.

— Gata! Mulţumesc!

— Oricând! Mă duc la o ţigară.

Rămas singur, se târăşte în pat şi îşi trage plapuma peste cap. Tremură de parcă ar avea febră, faţa îi e udă de lacrimi. Geme când corpul i se contractă ca un arc. Spasmele continuă o vreme, ca după un orgasm violent. Durerea se împrăştie încet în corp, cuprinzându-i şi creierul – îi face bine, măcar nu se mai gândeşte, poate aşa o să adoarmă.

ixi

Trecuseră aproape două luni de când nu-l văzusem pe frate-meu şi m-am bucurat când m-a chemat la o cafea, a doua zi după ce mă întorsesem acasă. Ne-am dat întâlnire în centru, la McDonald's, şi m-am plimbat până acolo, admirând ultimele lucrări de înfrumuseţare a oraşului. Era plăcut, poate prea cald pentru februarie, dar mie-mi convenea – nu suport iarna şi frigul. Credeam că vom fi singuri, dar când frate-meu a parcat maşina lângă trotuar mi-am văzut nepoata tronând în scăunelul montat pe bancheta din spate. Alături de ea stătea Victoria, ţinându-l în braţe pe Luca – Victoria e soţia lui Alex, un prieten al nostru. Cumnată-mea nu mai iese din casă de câteva luni.

Am mers la Chelsea, spuneau că e singurul loc în care se pot distra şi copiii. Ne-am aşezat la o masă mare din aripa pentru fumători şi-am început să dezbrac Popa – nu mai ţin minte cum s-a ales nepoată-mea cu numele ăsta, dar i se potriveşte de minune, e ceva ce ţine de atitudine. I-am scos căciula şi fularul, apoi m-am chinuit o vreme cu nasturii cojocelului. Dedesubt avea cel puţin trei bluze una peste alta, pe care frate-meu a zis să i le las – frigul e una din obsesiile cumnată-mii, iar el nu vrea să aibă discuţii pe tema asta. Am comandat cafele, apă şi sucuri unui chelner care le-a zâmbit complezent copiilor. Ei nu l-au băgat în seamă şi-au plecat ţinându-se de mână să se joace „la canapele", în zona pentru nefumători. După ce mi-am preparat cafeaua, am aprins o ţigară şi-am încercat din răsputeri să leg o conversaţie – din cinci în cinci minute însă Victoria sau frate-meu se ridicau şi mergeau să verifice dacă totul e în regulă, apoi îi comunicau şi celuilalt. De asta nu-mi plac ieşirile cu copiii, toate discuţiile se întrerup brusc şi uită să mai fie reluate, ajungând să se destrame. Ultima dată când s-a dus să vadă ce fac ăia micii, Victoria i-a găsit la toaleta pentru bărbaţi, încercând să pornească robinetul cu senzor al unei chiuvete, şi i-a adus înapoi la masă. Au stat liniştiţi cam două minute, cât au băut fiecare din sucul lui. Apoi, pe Luca l-a apucat o criză de iubire şi a început să se trântească în nepoată-mea şi să o lovească cu pumnii, zâmbindu-i cu toţi dinţii pe care-i are. Deşi e mai mare şi ar putea să-l pună uşor la pământ, Popa se sperie de fiecare dată, se crispează şi priveşte în gol, scoţând nişte scâncete agasate. Degeaba îi repetă frate-meu că Luca o iubeşte, îndemnând-o să-i dea un pupic – e ultimul lucru pe care l-ar face Popa în viaţa asta. Am ajutat-o să se urce pe scaunul de lângă mine – şi-a apucat paharul cu ambele mâini, a băgat paiul în gură şi a stat aşa vreun minut, fără să soarbă, supraveghind duşmanul peste masă.

Abia când a fost sigură că nu mai e niciun pericol s-a lăsat să

alunece de pe scaun şi a pornit singură în expediţie, bălăngănindu-şi braţele. E foarte amuzantă când încearcă s-o facă pe niznaiul, gesturile ei au ceva ce îmi aminteşte de Chaplin. În partea din spate a restaurantului e încă o sală, care se deschide doar seara – acum lumina era stinsă şi Popa s-a oprit în prag, neîndrăznind să intre. Am mers după ea pentru a-l scuti pe frate-meu de un drum, dar nu vroia să se întoarcă la masă. O atrăgea acea încăpere şi, cum am devenit brusc curios să văd cât de tare o sperie întunericul, am luat-o de mână şi am făcut câţiva paşi înăuntru. După vreo zece secunde am început să desluşim tablourile de pe pereţi şi mesele cu scaunele ridicate deasupra – am mers încet printre ele până în capătul sălii, unde am dat peste o banchetă capitonată, întinsă pe toată lungimea peretelui. Popa a urcat de-a buşilea pe ea, apoi s-a ridicat în picioare şi a început să se plimbe prudent dintr-o parte în cealaltă. I-a plăcut mult – nu mai vroia să coboare şi a-nceput să ţopăie, ţinându-se de mâinile mele. Nu am foarte multă răbdare cu copiii şi îmi doream să-mi termin cafeaua, aşa că până la urmă am recurs la un truc ca să o dau jos de acolo fără scandal – i-am propus să facem avionul şi, înainte să apuce să cântărească, am prins-o de sub braţe şi-am ridicat-o în aer, executând cu ea câteva volte largi. Apoi am pus-o jos şi, fără s-o las să se dezmeticească, am început să sărim amândoi ca iepuraşii – nici nu şi-a dat seama cum am ajuns, ţopăind aşa, înapoi la ceilalţi. De cum m-am aşezat însă a început să mă tragă de mână, ignorându-l complet pe frate-meu, care-i spunea să mă lase în pace. Vroia înapoi şi a trebuit să-i promit că mergem după ce fumez o ţigară – abia atunci s-a potolit, a urcat pe scaun şi a început să-şi soarbă sucul prin pai, uitându-se la ţigara mea.

Fiindcă urma să mai rămân o zi în oraş, l-am întrebat pe frate-meu dacă vrea să mergem la pescuit. Mi-a spus că n-ar putea pleca de acasă fără scandal – detest să aud genul ăsta de replică la un bărbat, mai ales dacă îşi mai dă şi ochii peste cap a neputinţă, dar am reuşit să-mi reprim orice comentariu. I-am privit doar cearcănele şi ridurile, ciudate pe faţa lui de copil, şi am încercat să nu mă las cuprins de milă faţă de el. Îl luase în braţe pe Luca şi îl distra cu brelocul cheii de la maşină, iar Victoria îi privea zâmbind – pentru prima dată mi-a trecut prin cap că ar putea fi ceva între ea şi frate-meu şi am început să mă gândesc cum ar reacţiona Alex la o chestie ca asta. M-a trezit din gânduri Popa, care a-nceput să mă zgâlţâie în clipa în care am strivit chiştocul în scrumieră. Îi promisesem, aşa că am lăsat-o să se opintească trăgându-mă de mână spre camera întunecată din spatele restaurantului. De cum am ajuns acolo, a cuprins-o o bucurie de nedescris – sărea într-una, se târa în patru labe dintr-un capăt în altul al canapelei, scotea mici chiote de satisfacţie. După ce s-a mai liniştit, s-a proţăpit în faţa mea şi m-a întrebat ce e aia – îmi arăta un fel de pătrat făcut cu degetele

ambelor mâini. I-am spus că e o fereastră şi asta a încântat-o la culme, a încercat chiar să-şi scoată capul prin ea. Am continuat să facem tot felul de forme cu degetele şi să ne întrebăm unul pe celălalt cu ce seamănă – mă minunam că lucrurile astea simple o pot face atât de fericită. La un moment dat s-a oprit brusc, m-a apucat de mână şi mi-a şoptit la ureche: „Acum vine Ixi!” Deşi ştiam la ce se referă, am simţit un fior rece urcându-mi pe spinare – Ixi e o nenorocită de jucărie din pluş cu care doarme de când s-a născut, un fel de cal sau ren care a ajuns în trei ani să arate ca o cârpă de şters pe jos. Am început din reflex să îi spun că Ixi e acasă şi nu are cum să vină dacă nu-l aduce ea, dar mi-am dat seama că nu mă ascultă – începuse iar să se joace, fredonând un soi de melodie. Nu părea speriată, aşa că am lăsat-o în pace şi abia după vreun minut am întrebat, în treacăt, ce mai face Ixi. A arătat cu degetul un loc de pe canapea, fără să privească în acea direcţie, şi mi-a spus că stă acolo – tocmai se interesase ce facem, ea îi spusese că facem forme, iar acum făcea şi el. Deşi nu-mi convenea situaţia, am reuşit să controlez impulsul de a o lua de acolo şi a ne întoarce la masă. M-am aşezat pe un scaun şi, încercând să nu mă mai uit spre canapea, am început să o descos în legătură cu Ixi. Cel mai ciudat mi s-a părut că dimineaţa el se trezeşte după Popa – aş fi pariat pe orice că e genul matinal.

Nu după mult timp a venit frate-meu să ne cheme şi, când ne-a găsit stând acolo pe întuneric, m-a întrebat dacă suntem normali – nu i-am răspuns, dar mi-a venit să râd. Îl sunase nevastă-sa, trebuia să meargă acasă. În timp ce ne îmbrăcam, am surprins un schimb de priviri care mi-a adâncit bănuiala că între Victoria şi frate-meu se întâmplă ceva – nu era deloc exclus, la cât e de mică lumea în care se învârt ei. M-am gândit din nou la Alex şi apoi la nebunia cumnatei mele, care se născuse odată cu Popa. Eram sigur că în mai puţin de trei luni va ajunge iar la spital şi mă simţeam uşurat că nu trebuise să discut cu frate-meu despre asta. Uneori, totul pare incredibil de complicat. Când am ieşit pe uşa restaurantului, în plin soare, copiii au luat-o la fugă ţipând.

robotul

Adrianei, cu o îmbrăţişare de cimpanzeu

În dimineaţa asta mi-am pregătit ochiuri – am tăiat pe farfurie două felii de şuncă, apoi am prăjit ouăle şi le-am aşezat deasupra, presărându-le cu sare şi piper. Alături am mai tăiat câteva felii de caşcaval şi, pe o altă farfurie, două roşii frumoase. La urmă am scos patru felii de pâine şi am început să mănânc – gălbenuşurile rămăseseră moi şi totul era cât se poate de gustos. Am terminat ca întotdeauna la fix, băgând în gură ultima bucată de pâine împreună cu ultima bucată de ou şi ultima felie de roşie – nu trebuie să calculez ca să-mi iasă aşa, cred că e ceva ce ţine de un anumit simţ al proporţiilor.

Fiindcă scuterul s-a defectat cu o zi în urmă, a trebuit să iau tramvaiul până la serviciu. Am ajuns cu zece minute înainte de începerea programului – lucrez în această firmă de 25 de ani şi mă pot mândri cu faptul că nu am întârziat niciodată. Pe drum mă gândisem atent la tot ce am de făcut şi încropisem un plan, aşa că după ce mi-am schimbat hainele m-am apucat imediat de treabă. E o perioadă destul de aglomerată, în care avem multe comenzi şi totul trebuie să meargă perfect pentru a respecta termenele. În munca pe care o fac eu e foarte important să calculezi bine totul, pentru a diminua pe cât posibil pierderile de material. În ultimii ani au apărut programe de computer care fac asta, mie însă îmi place să fac calcule şi să desenez, jucându-mă cu formele. Colegii mei mai tineri se amuză uneori rugându-mă să fac nişte schiţe, pe care le compară apoi cu cele realizate de calculator – de obicei sunt aproape identice şi din cauza asta m-au poreclit Robotul. E o glumă care nu mă deranjează, ştiu că de fapt mă respectă şi se bazează pe mine. Am muncit şi astăzi, făcând o singură pauză în care am băut o cafea, până la ora 16. Apoi mi-am luat din nou hainele de stradă şi am pornit spre casă – fiind o vreme cât se poate de plăcută, am mers pe jos.

După ce am ajuns şi m-am schimbat, am încălzit mâncarea rămasă de ieri. Am servit masa, iar apoi am citit timp de vreo oră dintr-o revistă de istorie pe care o cumpăr regulat. Era trecut de şase când am coborât la garaj. Mi-am pus halatul de lucru pe care-l am acolo şi am început să demontez carburatorul scuterului. După cum mă aşteptam, era înfundat, aşa că l-am curăţat cât am putut de bine şi apoi l-am montat la loc – totul mi-a luat ceva mai puţin de o oră şi jumătate. Întors în casă, mi-am spălat cu grijă mâinile, folosind o perie de unghii.

Apoi, fiind vineri, am sunat-o pe Maria – deşi se fac în curând zece

ani de când o vizitez aproape în fiecare sâmbătă, îi telefonez întotdeauna cu o zi înainte. Maria e singură, ca şi mine, dar asta nu ne-a făcut niciodată să avem aşteptări mari unul de la celălalt – probabil din acest motiv a şi rezistat relaţia noastră atâta timp. De fiecare dată îi duc flori, o cutie de bomboane sau o sticlă de vin, iar ea mă primeşte în sufragerie, unde povestim, jucăm table sau cărţi şi uneori ne uităm la televizor. Apoi trecem în dormitor şi facem sex – e un simplu act fizic, lipsit de cine ştie ce pasiune, ca atunci când mănânci deşi nu ţi-e foarte foame. În urmă cu trei săptămâni nu am mai ajuns în dormitor, urmărind până târziu finalele campionatului de gimnastică – a fost prima dată când s-a întâmplat acest lucru fără ca unul dintre noi să fie bolnav. Maria a răspuns după al optulea apel, mi-a spus că mă aşteaptă a doua zi.

Cum nu mai aveam altceva de făcut, am intrat la duş. Apoi m-am instalat în faţa televizorului, cu un sandviş şi o sticlă de bere rece alături. O vreme am schimbat canalele, uitându-mă câteva minute la o dezbatere pe tema salariilor, apoi la o scenă dintr-un western în care Clint Eastwood era foarte tânăr. Pe *Discovery* începuse deja *Dr. G*, dar era un episod pe care-l văzusem. În cele din urmă m-am oprit la *Animal Planet*, care are o lună întreagă dedicată primatelor, şi am urmărit un documentar destul de dur despre traficul cu carne de maimuţă din Indonezia, Vietnam şi China. Apoi a început un documentar despre gorile, care mi-a trezit nişte amintiri destul de neplăcute.

În fiecare vară, în concediu, încerc să merg într-o excursie – le prefer pe cele cu destinaţie fixă, circuitele mi se par o alergătură obositoare şi inutilă. În urmă cu doi ani am petrecut o săptămână la Budapesta. Fiind singur, am fost cuplat la cazare cu un alt domn, singur şi el. Era profesor, un om foarte distins şi amuzant – îi plăcea să se plimbe prin oraş şi să admire clădirile, dar mai ales să se uite la lume stând pe câte o terasă, dinaintea unei cafele. L-am însoţit de câteva ori şi m-am simţit într-adevăr foarte bine, se pricepea de minune la oameni şi putea să spună multe despre ei doar privind felul în care sunt îmbrăcaţi şi păşesc pe stradă. Am fost curios să văd ce crede despre hainele mele şi mi-a spus, zâmbind, că mă recomandă drept un om tipicar, cinstit şi de încredere – în opinia lui, semănam cu un muncitor *RDG*-ist din anii 80, îmbrăcat după standardele revistei *Quelle*. Nu m-am gândit niciodată la asta, dar probabil avea dreptate.

O zi întreagă din excursie am rezervat-o vizitei la grădina zoologică. Până acolo am mers cu metroul, pe cea mai veche linie din Europa – staţiile sunt mici, placate cu faianţă şi lemn, perfect conservate. Grădina nu e mare ca suprafaţă, dar spaţiul e exploatat la maximum şi sunt

foarte multe animale. Cuştile şi ţarcurile au fost construite în mare parte din lemn şi toate au un perete din sticlă securizată, prin care poţi vedea animalele direct, neîmpiedicat de zăbrele. Pentru că nu exista niciun relief natural, s-au înălţat nişte stânci din ciment – una din ele e acoperită de un gheţar artificial, pentru urşii polari. Sunt şi nişte pavilioane asemenea unor sere cu plante exotice, în care sunt lăsate libere diverse specii de păsări, lilieci, şerpi şi şopârle, iar acvariul e cu adevărat impresionant. În ziua aceea am văzut pentru prima dată de aproape elefanţi, rinoceri, hipopotami şi girafe – totuşi, altceva m-a impresionat cel mai puternic.

Pavilionul maimuţelor e o clădire înaltă, cu cuşti spaţioase – fiecare din ele are câte un perete întreg din sticlă, spre interiorul prin care circulă vizitatorii. Imediat lângă intrare sunt cimpanzeii şi i-am privit multă vreme, amintindu-mi diverse lucruri pe care le ştiam despre ei, printre care şi faptul că nu le place să li te uiţi în ochi. Au urmat urangutanii, după care am ajuns la gorile – tocmai se întorceau în cuşcă printr-o uşă pătrată care probabil dădea într-un ţarc deschis. Prima care a intrat era de mărimea unui urangutan adult, iar următoarele două mult mai mari – mi-am închipuit că acestea din urmă trebuie să fie masculi. Unul dintre ei a alergat şi s-a izbit cu putere de peretele de sticlă, făcându-ne pe cei aflaţi de partea cealaltă să ne dăm cu un pas înapoi. Asta a atras imediat lumea, ca la spectacol. Gorilele păreau să aibă chef de joacă, alergau una după cealaltă prin cuşcă şi pe nişte bârne care închipuiau crengile unui copac gigantic. În timp ce le urmăream, atenţia mi-a fost distrasă de un alt exemplar, care se strecura prin grilajul din spate – abia în clipa în care l-am zărit mi-am dat seama că cele de dinainte erau un pui şi două femele.

Sprijinit pe toate cele patru labe, masculul avea aproape înălţimea mea şi trebuie să fi cântărit peste 200 de kilograme. Era numai muşchi, iar capul uriaş, cu fruntea teşită, părea sudat direct pe umeri. Întreaga lui înfăţişare degaja o forţă enormă. S-a apropiat cu mişcări lente de geam, fără să se sinchisească de blitzurile care fulgerau întruna. Eram primul dintr-un capăt al vitrinei şi s-a oprit exact în faţa mea, privind în pământ. Apoi şi-a ridicat ochii încet, măsurându-mă de la pantofi până în creştet şi înapoi – a fost o senzaţie extrem de neplăcută, pot spune că niciodată în viaţă nu m-am simţit privit cu atâta dispreţ. După aceea s-a plimbat fără grabă de-a lungul peretelui de sticlă, studiindu-i pe vizitatori, oprindu-se câte o clipă în faţa unora. Se făcuse linişte. Când a terminat, s-a întors legănându-şi umerii spre partea din spate a cuştii şi s-a aşezat pe o grindă, fără să ne mai bage în seamă. Am părăsit pavilionul tulburat şi nu am mai avut chef să mă uit la alte animale.

vânătorul

„Totdeauna i-or plăcut culorile! Ore-n şir
putea sta şi privi, numa' uitânduse-n jur."

Priveşte mijindu-şi ochii paleta nesfârşită de griuri: negre şi brune, de pământ şi frunze uscate; verzi, violete şi gălbui, de scoarţă udă; albastre şi albicioase, de cer de toamnă târzie – ceaţa se aşterne peste ele ca un filtru lăptos, topindu-le unele în altele. Pluteşte în straturi fine deasupra noroiului şi a frunzelor îmbibate, pe alocuri se destramă şi în acele goluri culorile sunt mai tari, contururile decupate mai precis.

O văioagă largă, cu câteva luminişuri – într-o parte pământul urcă domol spre o culme care nu se zăreşte. Printre trunchiurile netede ale fagilor şi carpenilor se amestecă câte un pâlc de stejari cu scoarţa de culoarea cărbunelui ud şi multe lăstărişuri de arin şi alun. Stă în dosul unui copac doborât, de a cărui rădăcină smulsă atârnă încă bulgări de pământ. Poartă haine groase, imprimate cu frunze şi crengi brun-cenuşii, ghete înalte şi o şapcă îmblănită, cu urechi. De trunchiul copacului e sprijinită o armă de vânătoare, cu ţeava dublă îndreptată în sus. Alături, atârnată de un ciot, e o tolbă de piele neagră din care ies capetele a vreo douăsprezece săgeţi – penele de la capetele lor sunt albe, iar nock-urile de un albastru intens.

Are în jur de 20 de ani, dar expresia liniştită a feţei îl face să pară mai matur. E mărunt, cu faţa osoasă, ochii de culoare închisă şi sprâncenele groase. S-a lăsat pe vine, sprijinindu-se cu spatele de trunchiul copacului. Pe genunchi ţine un arc lung şi degetele ambelor mâini mângâie crosa din lemn roşcat a acestuia, urmărind inconştient liniile ei complicate.

Un pocnet de creangă îl face să se ridice brusc. La vreo 25 de metri în stânga, un bărbat ieşit din spatele unui tufiş îi face semn cu mâna – a călcat din greşeală pe o uscătură. Rămâne totuşi în picioare, încercând să şi le dezmorţească şi privind în toate părţile. Apoi, chiar în momentul în care vrea să se aşeze din nou, aude ceva dinspre deal. Trage o săgeată din tolbă şi o potriveşte în coarda arcului, apoi se uită după celălalt bărbat, dar nu-l mai zăreşte. Ascultă atent – foşnetul se aude din nou, mai puternic. Câteva clipe încetează, apoi revine – mistreţul apare brusc din dreapta şi se opreşte indecis în dreptul lui, la nici 20 de metri. Întinde coarda cu o mişcare lungă, până când degetul mare atinge pometul obrazului drept. Mâna cealaltă urmăreşte imperceptibil mişcarea animalului, care fornăie şi se învârte pe loc – în clipa în care-i oferă laterala, săgeata ţâşneşte şuierând şi se înfige cu un sunet înfundat în spatele piciorului din faţă. Animalul scoate un ţipăt ascuţit şi o ia la fugă exact spre el. A rămas cu arcul în mână, privind – în

secunda următoare, când îl aruncă şi apucă puşca, se aude o bubuitură şi mistreţul se prăbuşeşte la câţiva paşi în faţa lui. Se uită în partea stângă, de unde s-a auzit împuşcătura, şi îl vede pe bărbatul de mai devreme ieşit din dosul tufelor, cu arma încă la ochi. Aşteaptă amândoi câteva secunde, dar porcul nu mai mişcă. Băiatul ajunge primul lângă el.

— E mort, strigă după ce îl împunge de câteva ori cu ţeava armei.

Glontele l-a nimerit probabil drept în inimă. S-a prăbuşit într-o rână şi săgeata înfiptă în trunchiul lui stă drept în sus – a intrat adânc, blana ţepoasă din jur s-a umplut de sânge. În timp ce-l aşteaptă pe celălalt, priveşte pana albă a săgeţii, albastrul neplauzibil din capătul ei, roşul aprins scurs peste cenuşiul blănii – e o armonie incredibilă a culorilor, pe care o tulbură doar mirosul morţii.

Pe drumul desfundat de la liziera pădurii sunt oprite patru maşini de teren şi un tractor cu remorcă – se aude dinspre ele agitaţia câinilor. Alături, pe fâşia dintre drum şi pădure, sunt aliniaţi opt mistreţi mari, întinşi pe burtă. În jurul lor stau vânătorii, vreo 15 oameni cu totul. Sunt bine dispuşi – vorbesc tare, glumesc şi râd, câteva sticle de tărie circulă de la unul la altul. Puştile le atârnă la umăr, unele învelite deja în huse verzi. Doar tânărul îşi ţine în mână arcul, cu un fel de stingherealã. Lângă el e bărbatul care-i împuşcase mistreţul – dacă îi priveşti atent îţi dai seama, după forma nasului şi a buzelor, că sunt tată şi fiu.

* * *

Aşezat pe scaunul din capul mesei, tatăl citeşte un ziar – îl ţine ridicat în faţa ochilor cu ambele mâini, lăsându-l mai jos doar ca să dea pagina. E o masă lungă, pentru douăsprezece persoane. Capătul din faţa bărbatului e acoperit de o faţă din pânză albă, pe care sunt aranjate tacâmuri pentru trei persoane, un coş cu pâine, o farfurie cu castraveţi muraţi tăiaţi rondele şi o solniţă. În cealaltă parte a camerei dreptunghiulare, cufundat într-un fotoliu, fiul urmăreşte un documentar – sonorul televizorului e aproape la minim, aşa că în încăpere se aude limpede sunetul focului care arde în soba de teracotă şi, din când în când, foşnetul foilor de ziar şi zgomotul vaselor din bucătărie. Un miros de friptură s-a răspândit prin uşa deschisă a acesteia. În clipa în care mama intră şi aşază pe masă două farfurii aburinde, bărbatul îşi împătureşte ziarul, lăsându-l deoparte.

— Pune şi tu pe ştiri şi haide la masă.

Băiatul schimbă câteva canale până să aleagă unul, apoi dă sonorul o idee mai tare şi vine să se aşeze pe scaunul din dreapta tatălui. În farfuriile din faţa lor e friptură cu piure de cartofi, peste care bălteşte puţin ulei maroniu. Mama a adus între timp o sticlă de *Havana Club* cu ţuică şi a turnat în trei pahare mici, cu floricele pictate. Ciocnesc şi dau pe gât, femeia din mai multe înghiţituri – niciunul nu se strâmbă, doar băiatul ia o bucată de pâine. În timp ce reumple paharul bărbatului, femeia îl întreabă:

— Îţi mai pun şi ţie?

Clatină din cap. Mirosul cărnii fripte şi arsura ţuicii le-au făcut poftă, încep să mănânce. Tatăl şi fiul mai trag cu ochiul la ştiri, femeia priveşte doar în farfurie şi uneori, aproape pe furiş, la cei doi – e singura care şi-a făcut cruce înainte să ia prima îmbucătură. La un moment dat, gândul ei prinde glas:

— Atâţia or fost azi la Ionaş! Or venit şi din Geaca şi din părţile alea, şi de la Cluj… atâtea flori şi coroane. Şi-aşa frumos o cântat popa.

— Las’ să cânte că altă treabă n-are!, îi răspunde bărbatul, privindu-şi serios fiul.

— Nu mai vorbi aşa! Toată lumea-i mulţumită de popa ăsta – îi la locu’ lui, slujeşte bine, merge pe la bătrâni, nu ca ăl’ vechi. Ăla numa’ de-afaceri se ţinea, de-abia mai ajungea pe la biserică.

— Stai să prindă şi-ăsta gust, nu-l mai vezi apoi. O fost şi Lelu?

— Nu, că-l dor rău picioarele, mi-o zis Lena. M-or întrebat de tine, mai mulţi, le-am zis că vânaţi. Oamenii vorbesc, să ştii!

— Lasă să vorbească, de-aia mă doare capu’!? Când pot, vin, când nu, nu – asta e. Vânătoarea-i stabilită din timp, nu pot face cum vreau eu.

Băiatul mănâncă tăcut, fără să-i asculte, uitându-se mai mult la televizor. La un moment dat îşi scoate telefonul mobil pentru a verifica ceva, după care îl aşază pe masă. Părinţii nu-i vorbesc deloc în timpul mesei. Doar după ce au terminat, când femeia duce farfuriile goale la bucătărie, taică-său îl întreabă:

— Azi, te-ai speriat?

— Nu… nu mi-am dat seama… Mai mult m-am blocat.

— Nu rămâi aşa, să vezi ce se-ntâmplă. Cu arcu’ nu-i sigur. Te uiţi când ai arma la ochi.

Se întrerup când mama se întoarce şi pune pe masă o farfurie cu cozonac şi plăcinte.

— Luaţi, am ars azi cuptorul!

Aduce şi o tavă din plastic pe care sunt trei pahare mari, o carafă cu apă şi una cu vin. Bărbatul mănâncă cu poftă o felie de plăcintă, apoi îşi

toarnă un pahar de vin şi se mută pe un scaun din celălalt capăt al mesei, mai aproape de televizor. Băiatul rămâne la locul lui, scriind un mesaj pe telefon. Când termină îşi pune apă şi bea, privind la televizor – taică-său a mutat pe un canal sportiv, unde se dă rezumatul unui meci. Telefonul îi piuie scurt de două ori, anunţând primirea unui mesaj. După ce îl citeşte se ridică de pe scaun.

— Ieşi undeva? îl întreabă taică-său întorcându-şi scurt capul spre el.

— Nu mai… Mă duc în cameră. Noapte bună!

— Noapte bună!

Maică-sa tocmai adună faţa de masă – înainte de a ieşi din cameră, se apropie de ea şi o sărută pe frunte.

* * *

Deschide brusc ochii, cu un zvâcnet în inimă – i s-a părut că aude un strigăt. Prin fereastră pătrunde o lumină vagă, albăstrie, care-i scaldă faţa. Rămâne nemişcat, încordându-şi auzul – nimic, probabil a visat. Apoi, dintr-o dată, sugrumat, un strigăt de spaimă. E vocea maică-sii, nu are nicio îndoială – sare din pat cu inima bubuind şi o senzaţie oribilă în tot corpul. Ai lui nu se ceartă la miezul nopţii, nu i-a auzit niciodată strigând unul la altul. Deschide uşa şi iese în holul mic din faţa camerei, apoi trece în sufragerie – nu e chiar întuneric, aceeaşi lumină lăptoasă pătrunde prin cele două ferestre conturând cu albastru formele negre ale mesei şi scaunelor, colţul sobei, televizorul. Străbate camera spre uşa din partea opusă, care dă în holul de la intrare – e o uşă cu geam de sticlă mată, prin care se vede lumina aprinsă în partea cealaltă. În clipa în care întinde mâna spre clanţă vede o umbră care se mişcă dincolo şi îl aude pe taică-său.

— N-avem, mă, bani! Tot ce-avem e-n bancă, în casă n-avem.

E o voce răguşită, spartă, pe care o recunoaşte cu greu.

— Lasă-ne… – vocea maică-sii se stinge într-un hohot de plâns.

— Dacă nu tace, v-omor pe-amândoi! Zi-i să tacă, dumnezeii mă-tii!

Un val de panică îi taie genunchii, sufocându-l. Icneşte şi voma îi ajunge în gură. Se ţine de perete şi expiră prelung, fără niciun sunet.

— Ia ce vrei…

— Zi-i mă să tacă! Dacă ţipă mă jur că v-omor!

Se întoarce ca-n vis, intră în bucătărie şi ia de pe dulap bâta de

baseball pe care o vreme o purtase taică-său în maşină. Apoi revine lângă uşă, simţindu-şi genunchii tremurând la fiecare pas, şi pune mâna pe clanţă.

— Intraţi în cameră!

Vocea străină e răstită. În acelaşi timp umbra se mişcă, apropiindu-se brusc de geamul mat care-i desparte. Nu ezită nicio secundă – apucă bâta cu ambele mâini, ca pe o suliţă, şi o împinge cu putere prin sticlă. Geamul se prăbuşeşte în ţăndări, inundându-l de lumină – peste zgomotul cioburilor se aude un ţipăt isteric. Străinul s-a prăbuşit, lovit în tâmplă, şi a scăpat arma din mână – nu şi-a pierdut însă cunoştinţa, tocmai încearcă să se ridice. E un bărbat neras, cu fălci mari, solid. Băiatul trece prin cadrul uşii şi de data asta apucă bâta normal – scoate un sunet oribil când izbeşte capul omului, drept în creştet. Sângele ţâşneşte şi bărbatul se prăbuşeşte rigid pe o parte, cu picioarele cuprinse de spasme. Îl loveşte din nou, apoi încă o dată şi încă o dată, zdrobindu-i craniul şi năclăind bâta de sânge, până când spasmele corpului se opresc. Abia atunci se întoarce spre ai lui. Maică-sa e căzută în genunchi pe pragul dormitorului şi hohoteşte acoperindu-şi gura cu palmele, taică-său s-a aplecat deasupra ei, cuprinzând-o în braţe – niciunul nu pare să fie rănit. Îşi coboară privirea spre braţele care-i atârnă pe lângă corp şi dă drumul bâtei, care saltă pe gresie cu un sunet sec, stropind-o cu sânge. Se răsuceşte, calcă peste picioarele bărbatului, deschide cu grijă cadrul uşii din care mai atârnă încă nişte colţi de sticlă şi trece în sufragerie. Merge până la fotoliul de lângă sobă, se aşază în el şi priveşte nemişcat conturul albastru al televizorului de pe comodă – devine alb în clipa în care becul de pe terasă se aprinde.